

PHONG HOA

RA NGÀY THỨ SÁU

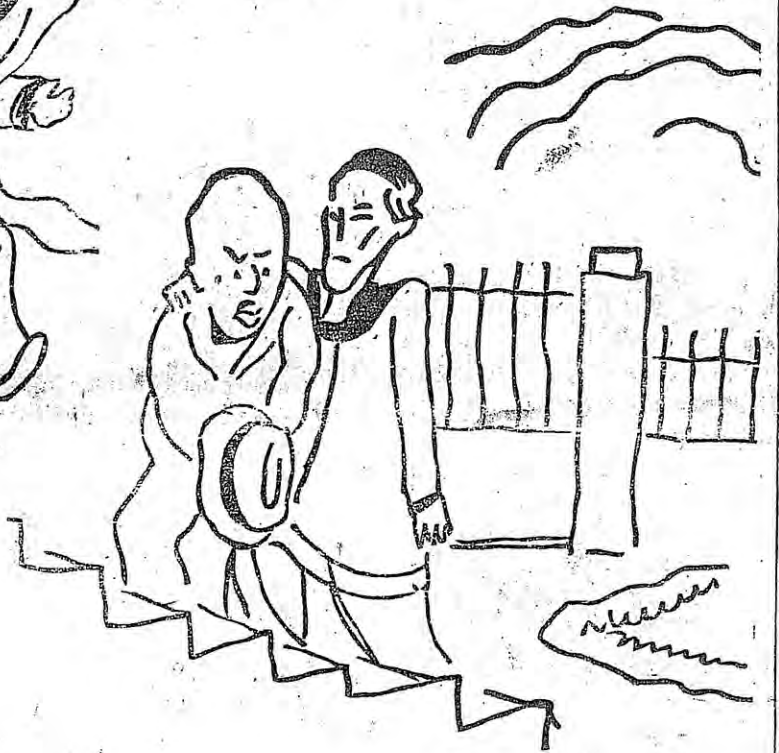
TOA-SOAN VÀ TRI-SU: 80, ĐƯỜNG QUAN-THÀNH — GIẤY NÓI SỐ: 874.

GIÁ BẢO (Trong nước): 1 Năm: 3\$00 — 6 tháng: 1\$60 — Mỗi số: 7 xu — Ngoại quốc: 1 Năm: 6\$50 — 6 tháng: 3\$50

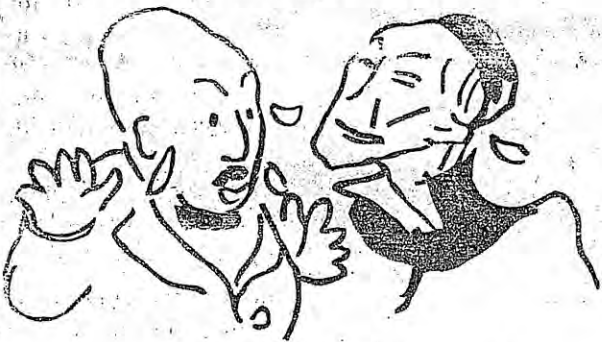
KÉN NGU'ỒI VÀO

SỔ ỨNG CỬ

Họ có độc tồ, luật sư, kỹ sư...

...mình cũng phải kiểm cho đủ ngăn ấy thứ.

(ĐẾN NHÀ KỸ SƯ)

— Vào bảo thể này này: Thành phố nhiều mỏ vàng lắm, ông tội gì mà chẳng ra đào đi, là đúng tâm lý...

(Ở NHÀ BÁC SĨ RA)

... Thế là có độc tồ rồi! Nói đến ra dễ quảng cáo cho phòng khám bệnh của «quan» là, «quan độc» khoái...

... Thế là đây kỹ sư, đây cũng kỹ sư rồi nhé!... Thôi chết rồi! bác ạ, còn thiếu sét-tỷ, mình chưa có mà họ có, bởi đâu ra được bây giờ?...

...Thôi! phải rồi,... kéo ông này vào sổ!...

NHỮNG QUỐC ĐIỀU TRẢ ĐHÔNG VẠN

KHÔNG TIỀN KHỎANG HẬU

I. ĐI XEM MÙ CẢNH CHUỒN (Tiếp theo)

Nhiều người tuổi tuy con ít mà ăn nhiều cao lương mỹ vị, vài vận động, nên thành bụng xệ, ta gọi là phát phì hay là phát phúc.

Nguyễn-qui-Toản

Q Bắc-kỳ ai cũng biết tiếng ông Nguyễn-qui-Toản. Thuở thiếu thời, ông là một du học sinh sang Pháp quyết đặt lấy mảnh bằng lớn, định những ông nghề, ông cũ, áo gấm về làng, vông anh đi trước vông nàng đi sau. Nhưng, học được ít lâu, ông lại nghĩ một cách triết lý rằng đó chỉ là hư danh, không đáng để người thừa kế bận tâm đến. Cho nên, lúc về, ông chỉ có mảnh bằng Cô-vê súp (Brevet supérieur). Nói cho đúng ra, nếu có thi lấy tiến-sĩ, cử-nhân, thì chắc ông ta cũng không đỗ nào, nhưng đó lại là truyện khác.

Về Hanoi làm giáo-sư được mấy năm thì thấy trong lòng nảy ra tư-tưởng phù dân độ thế, nảy ra tư-tưởng muốn làm — xin lỗi độc-giã — muốn « làm quan ». Rồi người ta thấy ông mở trường Thê-Dục, rồi người ta thấy ông được đặc cách đi Tri-phủ. Từ đó, ông ta bỏ nghề gõ đầu trẻ, mà đi làm nghề gõ đầu... dân.

Đi đến phỏng-vấn ông, một nhà giáo cũ, một ông quan mới, sự liên tưởng xui tôi nghĩ đến về câu đối:

« Thần nông giáo dân nghề ngũ cốc. »
Làm cho tôi tự hỏi « ông Toản đã giáo dân được cái gì rồi? Hay là chỉ dạy đến « ngưng tam cò » là hết. »

Đến nơi, thấy trên sập gụ, một bà bệ vệ ngồi đánh phấn, trông đẹp như cái chuông úp: đó là bà Bó Toản. Tôi vẫn tưởng bà trọng nghề làm thầy hơn nghề làm quan, tôi bèn kính cẩn hỏi:

— Thưa cô, thầy có nhà không ạ?
Tức thì tôi hưởng thụ một cái lờm siêu người, và một tiếng trả lời sảng:
— Không biết.

Bỗng nghĩ ra, tôi bèn vòng tay hỏi lại bà Bó:

— Bẩm bà lớn, quan lớn có nhà không ạ?

— Có ạ. Ấy mời ông ngồi chơi.

Một nụ cười xinh trên cặp môi hồng, bà Bó gọi người nhà pha nước chè Tàu ướp sen để mời tôi uống.

Một phút sau, tôi đã được cái hân-hạnh đặc biệt ngồi hầu quan Bó Nguyễn-qui-Toản. Người đầy đà, mặt tròn như nắp trap, hai bộ râu tôm nằm cong trên mép, ông Toản có vẻ

đường đường một quan Bó lắm. Mà một sự lạ, tôi nghiệm ra rằng nhiều ông quan đều có vẻ phì nộn. Duyên có từ đâu? Vì các ông lo lắng đến việc dân, hay vì các ông không phải làm lụng khó nhọc mà được béo thể? Chắc chỉ tại các ông ăn... ừ, ăn, ăn nhiều thịt mỡ quá mà thôi.

Quan Bó Toản cười híp mắt mà bảo tôi:

— Vì thế cũng có, nhưng nhất là vì không tập thể thao. Nếu bạn chức là ông Phạm-Qhỳnh, thì bạn chức gia thêm vào chương trình thi tri huyện một bài thể-thao nữa.

— Ngài nói phải lắm. Các ông «quan» phải đi bắt cướp, hộ đê, thì phải khỏe. Khỏe, tất ầu nhiều, ăn nhiều mới làm việc quan nhiều. « Có thực mới vực được đạo » có ăn mới có làm, câu ngạn ngữ ấy áp dụng vào quan trường thì đúng lắm.

Ông Bó Nguyễn-qui-Toản mơ-màng như đương lượng đo cái sức ăn của các ngài được cái hân-hạnh làm quan như ông. Tôi thông thả nói tiếp:

— Bắt các ông huyện tập sự biết thể-thao là phải. Muốn làm một ông quan tốt, phải khỏe, nghĩa là phải dẻo-dai, ngực nở, đầu gối cứng, lưng mềm...

Gật gù, quan Bó Toản đáp:
— Chính vậy. Làm quan cần có thể-thao.

Tôi cười nói:
— Vả từ ghế tri huyện mà treo lên được đến ghế đường quan như ngài cũng đã là thể-thao rồi. Còn ghế thượng thư thì thật là một kỷ lục khó phá.

Nghe tôi nói, quan Bó ngồi thẳng lại, nhìn về phía nam một cách kính cẩn. Tôi cũng nhìn về phía nam, phía Huế, rồi nói khơi mào rằng:

— Đã một độ tôi nghe nói ngài tích nước, lợi dân?

Gương cười, ông Toản đáp:

— Đó là một cái nổi súp-de nõ mà thôi.

— Nhưng, nếu thật...?

— Nếu quốc gia cần đến, thì bản chức cũng không dám từ...

Tôi thì thầm: « Lê tất nhiên ». Tôi bèn nói:

— Ngài có công tâm như vậy, thật đáng làm một ông quan Bó. Dám hỏi ngài, nếu được toại ý, ngài sẽ làm gì?

— Bản chức sẽ làm một ông quan thượng thư bộ Thê-dục, chứ còn làm gì nữa.

Trưởng quan Bó chế nhạo tôi, tôi nhìn thẳng vào mặt để dò ý, nhưng chỉ thấy y nguyên cái nắp trap tròn, đôi chiếc râu tôm.

— Nhưng nếu bỏ dụng ngài làm thượng thư bộ Lại thì chắc ngài bằng lòng hơn...

— Lại còn phải ngôn l... Tuy vậy, vắng trăng có sao cũng được. Nếu bản chức được làm Thê-dục bộ thượng thư, thì mỗi năm bản chức sẽ bắt hết thấy các quan tập thể-thao một lần để cho nhân dân lấy đó làm gương. Các ông sẽ cởi trần, vận quần đùi, đi bộ về các làng để cho thiên hạ biết đến một vấn đề có quan hệ đến, nói giống...

— Nhưng chắc là không quên đeo lưng lủng cái thẻ bài ngà trước ngực...

— Cái đó thì quên sao được!

— Vậy thì chúng tôi mong cho ngài chóng vô Huế làm thượng thư để cho thêm dưa, thêm bát ở viện Cơ-mật. Chúng tôi mong sẽ có bảy ông thượng, vì sẽ có... thất hiền, chứ bây giờ chỉ có lục... bộ thôi, mà đối với chữ lục, chúng tôi lại hơi kiêng, vì nó gọi trong trí chúng tôi những chữ lục tàu xá, lục xỉ, lục đục... chẳng hay ho gì.

« Chúng tôi chỉ xin hỏi một câu: Từ ngày ngài thôi dạy học ra dạy dân đến giờ, ngài đã làm được việc gì tích nước, lợi dân? »

Ngồi lặng yên trong giây phút, « quan

lớn » Bó trịnh trọng trả lời:

— Từ lúc xuất chính đến giờ, bản chức đã từ chức tri-phủ lên đến chức Bó chánh này.

Tôi cũng trịnh trọng đáp lại:

— Công trình vĩ đại như vậy, tiếng lớn của ngài rồi lưu lại hậu thế.

Một nụ cười hách dịch nở trên môi, Quan lớn Bó đứng dậy bắt tay tôi năm bầy lượt:

— Người ta thì « tiến vi quan, đạt vi sư », mà bản chức đây lại « tiến vi sư, đạt vi quan ». Cứ thế không cũng đủ lưu danh thiên cổ rồi.

Đoạn, ngài thích chí cười như nắc nẻ, rồi đi một bài võ ta. Đi xong, ngài vừa thở, vừa bảo tôi:

— Võ ta cũng là một môn thể-dục. Tôi, những lúc vui sướng vẫn tập cho khỏe.

Tôi bèn chỉ cái bụng xệ của « quan lớn. »

Quan lớn vỗ vào bụng mà bảo rằng:

— Thế này là phát phì, phát phúc, mà người ta cho phát phúc là một điềm hay...

Tôi cười mà bảo rằng:

— Ngày xưa, ngài diễn thuyết về thể-dục có nói: « Nhiều người tuổi tuy con ít, mà ăn cao lương mỹ vị nhiều và ít vận động, nên thành bụng xệ, ta gọi là phát phì hay là phát phúc. Ta cho phát phúc là một điềm hay, nhưng biết có phải vì bụng to mà được hưởng phúc đức, hay là phát phúc chỉ là được hưởng cái bụng to mà thôi. »

— Đó là tôi nói người khác.

— À, ra thế. Chỉ có bụng ngài đây mới là phát phúc, còn các gã khác chỉ có bụng to mà thôi.

Cười tình, quan lớn Bó nháy tôi:

— Ông biết bụng tôi lắm.

Rồi, như muốn chứng thực rằng quan lớn có cái bụng phát phúc, chứ không phải có cái bụng xệ, vì ít tập thể-thao, quan lớn Bó lại đi thêm một bài võ ta nữa. Vừa đi vừa thở hển hển, mặt đỏ gay, bụng thối xệ nẻ. Tôi sợ quan lớn tập võ một mặt ngọc thể của vị đại thần, bèn đỡ rằng:

— Thật là ngài có bụng phát phúc. Còn tập thể-thao, thì cứ gì tập võ, ngài hành động để lên chức tuần phủ, tổng đốc, cũng là tập thể-thao rồi.

Đồ mãi, quan lớn Bó mới thôi tập và thôi thở. Thật là may cho cái bụng của quan.

Từ Ly

Có dự thi cuộc thi của C. P. A.

THUỐC LẬU HỒNG KHÊ

Bệnh lậu mới mắc phải, hoặc bệnh đã lâu chữa không dứt, mỗi khi uống rượu, thức đêm trong người nóng nảy, lại thấy trong nước tiểu có vẩn, uống thuốc này đều khỏi dứt nọc. Thuốc đã mau khỏi, lại không công phạt, nên được anh em chị em đồng bào tin dùng mỗi ngày thêm đông, cả người Tây, người Tàu cũng nhiều người uống thuốc này được dứt nọc, công nhận rằng không thuốc nào hay bằng thuốc lậu Hồng Khê. Giá 0\$60 một ống. Bệnh gonor-rhea, bệnh hạch lên sỏi, nóng rết, đau xương, rết thịt, rục đầu nổi mề-day, ra máu gà, hoa khê, phá lở khắp người, uống một ống thuốc là kiến hiệu, không hại sinh dục. Cũng 0\$60 một ống. Xin mời quí bộ lại hoặc viết thư về, lập tức có thuốc gửi nhà giấy thiệp đến tận nơi.

HÔNG-KHÊ ĐƯỢC-PHÒNG, 88, Route de Huế (sẽ cửa chợ Hôm) Hanoi — Téléphone 755

ĐẠI-LÝ — Haiphong, M. Đức, 73, Belgique — Namdinh, Ích sinh Đường, 190, phố Khách — Sơn-tây, Xuân Hai libraire Lạc-son — Cao-Bằng, Vinh Hưng, 58, phố Thờm Yênbay, Đông Tuân — Lao-Kay, Đại An—Vinh, Huế, Tourane, Bazar Bát Tiên—Saigon, Đức Thắng, 148, Albert 1er Dakao—Phnompenh, Hồng Bằng—Nhatrang, Sơn Giang, 12, Rue Marché — Vientiane, Maison Ân Ba. Còn nhiều nơi nữa không thể kể hết, các nơi muốn mua buôn hoặc làm Đại-lý xin viết thư về thương lượng

CUỘC ĐIỂM SÁCH

NHỮNG BÔNG HOA TRÁI MÙA

Ấu khi góp sức chế tạo ra được ngót ba mươi trang thơ, (những bông hoa trái mùa) hai nhà văn Trương-Vân và Phi-Vân, « một ngày tốt đẹp kia », đem in thành sách. In sách để tỏ cho thiên hạ biết hai ông cũng có triết lý về cuộc đời mà hai ông coi như một buổi hát:

*Còn lạ lòng chi cái thời đời,
Trăm năm cũng một lớp tuồng thời.*
(Cuộc đời)

để trách trăng, trách gió, trách người bạn gái, khóc ý trung nhân và để than cái nỗi đời xoay chuyển mãi, « dặm liễu » đã mòn chân « ngựa kỵ », mà « đường mây » chưa thẳng cánh « chim đồng » cho nên « anh hùng » còn thẹn mặt trần ai, luống lo tưởng đến « nợ kiếm cung », (!) chưa biết đến bao giờ trả được.

Tác giả thực là người có tâm huyết, có khí khái, có tình cảm, và có những giọng cụ đồ cổ bất đắc chí ngồi cạy ghét móng tay mà giận đời không biết đến mình.

Bởi thế, cái mới là cái đáng thù, cả sự chân thực cũng vậy. Đứng trên núi cao trông cảnh giang sơn dưới ánh trăng vắng-vác, các ông ngâm, các ông cảm động bằng đôi mắt và trái tim của bà huyện Thanh Quan:

*Tuế nguyệt thành xưa trở lớp đá,
Tang thương ngộ cũ nhạt làn meo.*
(Trên núi Thiên-nhân)

Các ông tả cái sắc đẹp của giai-nhân trên thuyền bằng văn Cung oán:

*Cả dưới nước ra chiều bóng lảng,
Hoa trên giong ra dáng lênh đênh.
Hoa kia nợ ngàn với tình,
Cả kia thơ thần như hình nghe ai.*
(Trên mặt hồ tây)

Các ông phục cái khí phách của bà Triệu-âu bằng lời của một nhà làm thơ cũ, tôi quên mất tên, nhưng vẫn nhớ kỹ cái nghệ thuật giọng hơi và kiểu cách:

*Dãi nắng dầm mưa đời má phấn,
Xông tên dột pháo một đầu voi.*
(Triệu-âu)

Các ông khen âm điệu thơ cũ thánh thót, âm thầm như tiếng đàn năm cung. Không ai cãi hai ông, nhưng chỉ tiếc rằng khi nghĩ đến đàn, các ông lại nghĩ đến tình tình của người khác. Các ông lại súc động bằng tâm hồn của người khác, vì trong lòng các ông không có một thi-cảm riêng nào.

Thi sĩ Nguyễn-Du tả tiếng đàn như thế này:

*Trong như tiếng hạc bay qua,
Đục như nước suối mới sa nửa vơi,
Tiếng êm như gió thoảng ngoài,
Tiếng mau sấm sập như trời đổ mưa.*

Các ông liên lấy những ý trên lập lại. Các ông cũng viết:

*Trong như tiếng hạc mới bay qua,
Đục tựa tiếng với nước suối pha,
Êm ái tiếng khoan như gió thoảng
Tiếng mau sấm sập tựa mưa sa.*

Cái tài của các ông là cái tài sao nấu lại những món ăn cũ. Các ông lấy lời văn, ý tưởng, tình cảm của người khác làm của mình. Trong văn thơ các ông đầy đầy những cảnh tuyết, mai, thông, liễu, ở những chỗ sông Tần, vườn Thúy. Chơi sông đêm trăng, các ông bắt chước người ta nhớ câu thơ Xích-bích, ngâm nước hồ tây, các ông cũng chỉ nghĩ đến cảnh Bắc-quân sô sát với truyện con trâu vàng. Các ông đi sau cô nhân để lượm nhặt những rom rác ấy là « Những bông hoa trái mùa ».

Các ông đem bó hoa không đáng gọi là hoa kia dùng làm thứ khí giới để công kích lối thơ chân thực, dôi dào, phóng khoáng mà người ta thường gọi là thơ mới.

Là vì các ông không làm được thơ mới.

Các ông không phải là người biết tìm cái đẹp mới mẻ, biết là dùng tâm-sứ mình trước cảnh vật; cái cảm hứng của các ông không thể ra ngoài khuôn sáo, chỉ quanh quẩn ở những điển tích mà đã mấy nghìn lần người ta nhắc đến, nghe quen tai quá, chẳng khác gì những lời chúc tụng của bọn người hát « súc sắc súc sê » đầu năm.

Các ông trách lối thơ bây giờ không theo niêm luật cũ, vì các ông không biết rằng thơ bao giờ cũng phải có luật. Không phải cái luật hẹp hòi hạn câu chọn chữ là một lối rất tiện cho những người khúm núm thi thố cái tiểu xảo của mình. Nhưng thơ phải có thứ luật cao siêu hơn, thiêng liêng hơn: mình biểu lộ cảm tưởng, tâm trạng mình một cách êm ái, tha thiết hay hùng tráng du dương theo cái bản lĩnh riêng của mình, không bao giờ chịu theo tư-tưởng, tình cảm của người khác. Như thế thì trái với thứ biệt tài của hai ông lắm, nên hai ông không bằng lòng.

Các ông chỉ ưa và chỉ tìm được những lời văn hoa sẵn có để tra vào cái khuôn-khổ sẵn có. Khi tiền đưa, tất nhiên phải dùng đến những chữ: *chuốc chén quan-hà, với đuôi dong dăm kỵ*; khi vịnh hoa, tất nhiên phải chấp nhặt những tiếng: *sắc nước, hương trời*. Mà cuộc đời bao giờ cũng là *một lần tuồng* cũng như lúc mặt trời về chiều; bao giờ cũng là *ác tà chênh chênh*; *giọt sương dùng để chỉ nước mắt, là ngô vàng rụng để tả mùa thu*. Các ông cũng không quên những chữ *cảnh biếc, biển quế, bụi bông, mắt xanh*, không quên những câu:

*Lơ thơ dăm cụm lục chen hồng,
Thượng-uyên là đây có phải không?
Hương ngự (!) ngạt ngào đôi khóm cúc
Nhạc thiền (!) réo rắt mấy cảnh thông.* (trang 15)

Đề là những cảnh... trong vườn bách thú! Nghĩa là những câu thơ có thể tả được bất cứ cảnh vườn nào, mà tả cảnh vườn nào cũng rỗng cũng sáo, cũng không có nghĩa lý chi hết.

Ấy thế mà các ông đi công-kích bọn làm thơ lối mới; các ông lấy những giọng oanh liệt để mắng họ:

*Lạy bác xin đừng nói đến thi,
Nghĩa thi chưa hiểu hãy im đi.*

và gọi họ là bọn mù:

*Chẳng khác anh mù lại nói mờ,
Chẳng qua một bọn dốt làm thơ...*

Vâng, họ dốt vô cùng, dốt vì không biết theo kinh điển, vì không biết nhai lại những lời cổ nhân mà các ông quý trọng, vì không biết để cho cái khuôn khổ buồn cười của thơ (bất cứ) kim kéo, thắt buộc tình tình, cảm hứng của họ.

Vâng, họ dốt và mù lắm; họ không thể thông sáng như hai ông Trương-Vân và Phi-Vân được; mà như thế, theo ý tôi, thì thực là may cho quốc văn.

Vì quốc văn cần phải tiến. Quốc văn không phải là thứ trò chơi đi đóm ở trong ấy có những luật lệ bày ra để một ít người thợ khéo chấp nhặt cái tiêm sáo nọ để ghép vào bên cạnh cái tiêm sáo kia. Thơ văn của ta bây giờ mới biết theo khuynh hướng mới cũng đã quá chậm rồi, không cần phải có những bọn văn sĩ như hai ông Trương-Vân và Phi-Vân với cô Bích-Ngọc ngăn cản lại.

Nói đến cô Bích-Ngọc, người đề tựa cho quyển « Những bông hoa trái mùa » tôi lại tưởng tượng đến một bực nữ lưu doan trang, trầm-mặc. Tôi còn tưởng tượng thêm lên một bực nữa, tuy không được vừa ý cô, nhưng tôi cũng cứ mạn phép cô tôi nói: tôi tưởng tượng ra một bực nữ lang... bà già.

Bởi vì những ý tưởng của cô cũng đã già như cái cây cổ thụ.

Cô cũng đồng lòng với hai nhà thi-sĩ của tôi ham mến cái cô, coi lối thơ luật cũ-rịch như những bông hoa thơm, cô lại viết một bài thơ tám câu, có ý chời chụng tôi bấy thi-dự. Cái cụm hoa thơm là bài thơ quý hóa ấy cũng có đủ những biện ngẫu: *nhị vàng đi đôi với cánh thắm, lòng bướm với kiếp hoa, đầu cúc với cảnh hồng*, nghĩa là những chữ sáo đi đôi với những chữ sáo.

Cô thực là người biết yêu trọng quốc hồn, quốc túy. Nhất thiết cái gì là mới, là lạ, cô đều ghét cay, ghét đắng, lấy lẽ rằng cái mới lạ ấy không phải là của nhà. Câu phong dao:

Ta về ta tắm ao ta,

có lẽ là câu châm-ngôn của cô. Cô thiết tha khuyên người ta chệ bỏ và tự mình chệ bỏ « ao ngoài » để về tắm « ao nhà », dù ao nhà ấy đầy những bùn, những vẩn.

Tôi buồn rằng người « thực nữ » có duyên đến thế lại kém vệ sinh.

Lê Ta

CHUYÊN ĐIỀ THẨM

Một người nhiều mưu mẹo, hăng hái. Chánh phủ Pháp đã mất nhiều năm khó nhọc, mới dẹp yên, hồi mới bước chân đến đất Việt ta.

Của Thanh-Vân soạn
bán 0\$03 một số

(Số số sẽ hết, số nào cũng ra vào ngày thứ năm).
Mỗi số giầy 16 trang, in giầy tốt, và số nào cũng có nhiều tranh ảnh của đảng Đệ-Thẩm bấy giờ.
Số đầu đã phát hành từ thứ năm 25 Avril nay).

Nhà xuất bản: BẢO-NGỌC văn đoàn số nhà 67, phố Cửa Nam — Hanoi

Văn đoàn Bảo-Ngọc có nhận gửi bán những sách, chuyện, tiểu thuyết và khắp các báo của các nhà văn. Lại có nhận mua bán quyền những sách có giá trị, những tiểu thuyết hay, nhất là những truyện già sự của nước nhà, mà văn đoàn chúng tôi cần biết. Bao giờ cũng mua một giá rất cao hơn các nhà khác.

THƠ VÀ MANDAT XIN ĐỀ: M. Lê-ngọc-Thiếu Gérant Bảo-Ngọc văn đoàn n° 67, Rue Neyret — Hanoi

RẤT NHỮNG QUAN

N HÀ văn-sĩ Pháp, J. Marquet một hôm đã có nói ; « Trong bụng người Annam nào cũng có một ông quan. » Câu ấy cũng là một câu rất sắc đáng về tâm lý của người mình.

Nhưng tôi, tôi còn chưa cho thể là phải. Nếu chỉ có quan ở trong bụng thôi, thì còn nói làm gì. Không, người Annam không phải có quan trong bụng vì cái lẽ rất giản-dị rằng: một người Annam đã là một quan rồi.

Quan từ tâm tính, từ dáng bộ, từ lời ăn, tiếng nói, từ quần áo mặc, nhất nhất cái gì cũng là quan cách cả.

Khi còn bé đê chôm, người ta đã tập cho bắt chước một ông quan. Ta thử nhận xem trẻ con ta ăn mặc: cũng cái khăn lượt xếp nghiêm trang, cũng áo dài súng sinh, cũng đôi giày ban, và nhất là cũng giày xanh, đồ quảng cổ, đeo nào kim khánh vàng, kim khánh bạc, nào vuốt hồ, nào đồng tiền — y như một ông quan, ông quan bé vậy, không khác gì.

Như vậy, mỗi một đứa trẻ con ta là một ông quan tập-sự, là một ông quan thực-thụ sau này. Cứ theo như bảng thống kê về sinh-tử của nước, thì cứ mỗi phút, một đứa trẻ con ra đời.

Vậy, trong nước ta, cứ mỗi phút, lại có một ông quan ra đời. Thật là một sự đáng mừng nếu ta không biết rằng, cũng mỗi một phút, lại có một ông quan mất đi.

Nhưng quan nọ mất đi, quan mới kia lên thay chừ. Đó là lẽ tự-nhiên của trời đất, ta cũng nên tự-an-ủi mà chớ lấy làm phiền.

Có người lấy làm lo rằng: nếu nước ta rất những quan cả, thì lấy ai làm dân mới được. Toàn quan cả cũng chẳng sao, vì lúc bấy giờ người ta sẽ đặt ra thứ quan quan và thứ quan dân: quan quan thì làm việc quan, còn quan dân thì làm ruộng đi cấy.

Xếp đặt như vậy có cái lợi rất lớn: nước ta vẫn như cũ, người ta được cái hạnh hạnh ai cũng là quan cả. Ai cũng là quan cả, không còn ai ước mong làm quan nữa, chẳng cũng là một cái hạnh phúc cho nước ta ru?

Ông Tư-Ly trong Phong-Hóa có bản nên bỏ tiếng quan đi, không dùng đến nữa. Tôi không biết sự hò-hào của ông ta có kết quả không. Nhưng tôi thật không mong cho nó có.

Vì người Annam ai cũng là quan, nếu nay bỏ quan đi, thì nước thành một bãi sa mạc mênh mông, còn gì nữa!

Ấy cũng may mà chưa đến nỗi thế. Nhờ trời, nước chúng ta vẫn có quan

như thường, vẫn nhiều quan như rùa, vẫn toàn quan cả, chẳng lo gì...

Một chứng triệu rõ ràng, minh bạch sau đây đủ làm cho ông Tư-Ly phiền, nhưng cũng lại đủ làm cho người ta vui. (Ai người thức giả cũng phải vui như vậy).

T. B. T. V. số 5420 trang thứ nhì: « Tiệc mừng tiễn quan thanh tra học chính Gravier về Pháp.

« ... Ở nhà hội Tri-Tri Hải-dương, có đặt tiệc mừng tiễn quan (một quan) học-chánh Gravier về nghỉ bên quý quốc.

« Dự tiệc có quan (hai quan) chánh Công-sứ, quan Phó-sứ (ba quan), quan (bốn quan) Tổng-độc Lương-văn-Phúc, quan kiêm-học (năm quan) Nguyễn-hoài-Đình, quan huân (sáu quan) Nguyễn-tổng-San, Nguyễn-văn-Dự (cũng là quan hương đạo (bảy quan) và non hai trăm giáo viên trọng hạt Hải-dương (cũng là quan cả: 207 quan).

« Quan kiêm-học đọc bài chúc từ. Quan Công-sứ cũng đứng lên tỏ lời

THƠ MỜI

TÌNH LY BIẾT

Thay lời bạn Hà-nội tặng một cô thiếu nữ đi vui cuộc tình duyên xa.

Bên trời ai khóc? Áng mây qua.
Hàng liễu ầu sầu. Nước ngấn ngò.
Mưa lạnh lùng rơi trên phố vắng,
Buồn lướt trong không tỏa mặt hồ.

Đàn chim yên lặng. Gió ngừng bay,
Khách qua đường ngậm nỗi chửa cay.
Ừ rồi, chiều xuân đang thỏn thừc
Bên bờ. Nhưng biết có ai hay?

Ai đi theo đuổi mỗi duyên tơ,
Đề nhận bóng khuàng, yếm hững hờ?
Lá bàng rụng đếm giờ xa cách,
Ân-ái bao ngày, ôi! giấc mơ!

Biết ngộ cùng ai nỗi thâm sâu?
Than ôi! ai rõ vết thương đau?
Còn em, vui cuộc tơ duyên mới,
Một chút tình xưa, em nhớ đâu?

Nhưng, ta còn nhớ — ở nơi nào?
Non nước say sưa giấc mộng đào,
Hồ xanh mê mãi, trông em đẹp,
Ánh vàng lá lướt dặng phi-lao.

Đường phố vui mừng đón bước tiên,
Bên hè, bao kẻ muốn yếm em —
Chung đầu dâm ngộ cùng em biết?
Nhĩ biết em qua, đứng lặng nhìn.

giữa nơi dầm thắm ngọt tình yêu,
Sóng vàng không gợn nước trong veo.
Vui cùng hoa cỏ, say ngày tháng,
Em vẫn ngày thơ ngậm bóng chiều.

chức quan học-chánh thương-lộ bình an. Quan thanh tra Gravier cảm ơn lại hết thầy các quan Tây-Nam và các giáo (viên) đã có lòng yêu mến ngài mà thiết bữa tiệc long trọng như thế.

« Vũ triệu Vực dit Mộng-Bằng. »

(Chắc cũng là một ông quan sau này, vì ông ta *mộng tưởng bằng vàng...*)

Đó, mới có hơn 10 giòng chữ, mà ta đã có được hai trăm linh tám ông quan, quan thực-thụ và quan tập-sự.

Thế thì lo gì. Tiền đồ nước ta thực vững vàng, tương-lai nước ta thực sáng sủa, quốc hồn nước ta thực cao quý vô cùng.

Mà hiện tại nước ta thực chắc chắn. Trên quan, dưới quan, bên tả quan, bên hữu quan; sau quan, trước quan chung quanh bốn phương trời, mười phương phát đều có quan cả, thì ta còn sợ nỗi gì.

Người thức giả chẳng đáng mừng ư? Người yêu nước, thương nòi, chẳng đáng vui ư? Mà người Annam ta cũng nên vỗ bụng — không phải để thở dài — sung sướng mà la lên rằng: quan đây, quan đây, hề quan còn nước ta còn...

Ông Tư-Ly đâu có than phiền cũng vô-ích. Ông chỉ có một cách, một cách hoàn-toàn là ông cũng cố chạy chọt đi làm quan nốt!

Thạch-Lam

CHẾT VÌ TÌNH!

I

II

III

Em càng xinh đẹp, nước càng trong,
Gió biển càng tươi nhuộm nắng hồng,
Thì nhân ca tụng đời vui vẻ,
Ánh sáng tung bừng khắp núi sông.

Nhưng bỗng ngày kia chiếc nhạn qua,
Đưa hồn em tưởng mộng duyên tơ.
— Ai qua lúc ấy, than ôi! đề
Với chốn kinh đô, bạn hững hờ.

Sắc pháo hồng vương gheo cánh hoa,
Em biết đâu rằng lúc bước ra,
Bao người thỏn thừc niềm ly biệt,
Vì em khóc mãi mỗi linh xa.

Em đã vô tình vứt bỏ đi,
Than ôi! thương tiếc nữa làm chi!
— Nhưng mà mây nước bên hồ ấy
Ngàn năm còn nhớ buổi phân ly.

Tường Bách

NGAY NAY
số 12
Thứ ba 14 Mai

Đời bí mật của sư, vải

Đại binh Nam Việt

PHÓNG SỰ BẰNG ẢNH
Ảnh chụp ông Nghè Lê-Thăng,
đến thầy tướng số Vinh xem một quẻ
trước khi ra ứng cử hội viên.

DÁM CHẮC

Như Tiêm la, Cốt khí, Sang độc, Dương mai, Đau lậu vẩn vẩn, chỉ có thuốc **Suru-độc-bá-ứng-hoàn hiệu ÔNG-TIÊN**, gồm trị nội gốc các chứng bệnh trên đây, dù cũ dù mới, độc nhập vào cốt, nặng nhẹ thế nào thuốc cũng tổng lôi gốc độc ra rút tuyệt, khỏi trừ căn, không hại sinh-dục, không hành bệnh nhân (chắc như vậy). Chúng tôi dám nói quả-quyết, dám làm cam đoan người bệnh dùng không hết không lấy tiền, vì thuốc **Suru-độc-bá-ứng-hoàn hiệu ÔNG-TIÊN** hay hơn hết trong xứ Việt-Nam này. Đã có nhiều bức thư khen tặng ở các nước và các thuộc địa Pháp, lần lượt chúng tôi sẽ chụp hình đúc khuôn in lên đây cho quý ngài thấy rõ tin chắc thuốc **Suru-độc-bá-ứng-hoàn hiệu ÔNG-TIÊN** trong Namkỳ thiệt hay hơn hết không còn ai mà không biết.

Có bán tại: Nha Trang: Mộng-Lương, Quinhon: Hồ-văn-Ba, Quảng-ngãi: Trần-Cánh, Tourane: Nguyễn-hữu-Vịnh, Huế: Vĩnh-Tương 59 rue Gia-Long, Quảng-trị: Thông-hoại, Vinh: Sinh-Huy 59 phố Ga, Thanhhoa: Gi-Long 71 Grand'rue, Namdinh: Việt-Long 28 rue Champeaux (trước cửa trường), Haiphong: Quảng-vạn-Thành 61, rue P. Doumer, Đànghời: Thuận-Long, Hồngson: Diệp-a-Vinh, Ninhhoa: Quảng-sinh-Hoà, Hanoi: Nguyễn-văn-Đức, 11 rue des Caisses (độc quyền) và khắp các nơi buôn thuốc Annam là đều có bán

CẦN THÊM ĐẠI-LÝ NƠI NÀO CHÚNG TÔI CHƯA CÓ, MUA BUỒN DO: Pharmacie **ÔNG TIÊN** Annam được phòng
82 à 90 RUE P. BLANCHY PROLONGÉE PHÚ-NHUẬN — SAIGON

Thuốc ho **ÔNG TIÊN** hiệu-nghiệm trong 10 phút, mỗi gói 0 \$ 10.

Có dự thí cuộc thi của C. P. A.

TIÊU SƠN TRANG SĨ.

(Tiếp theo)

SÔNG NƯỚC

THUYỀN ra tới giữa sông. Phạm-Thái trợn mắt nhìn người lái đò, trong lòng áy náy lo sợ. Vì giòng nước chảy xiết, đáng lẽ phải hể sức chèo mau để vượt qua, thì người ấy lại chỉ giữ tay lái cho thuyền trôi xuôi.

— Ông lái!

— Dạ.

— Chúng tôi sang ngang kia mà.

— Phải, tôi biết. Nhưng quý hồ thuyền đậu vào bờ là được chứ gì?

Phạm-Thái đoán chừng chú lái muốn sinh sự, giờ thối bóc lột. Chàng nghĩ thầm: «Nếu quả thế thì thằng cha này giỏi thực! Nhưng đến bọn cướp ở bến đò Lũ, ta còn trị nổi, nữa là thứ này...»

Nhưng thuyền vẫn trôi phẳng-phẳng. Không những thế, thỉnh thoảng chú lái lại còn bày thêm một mái chèo nữa...

— Ô kia! sao thế này?

Nghe hoàng-phí nhón nhác hỏi, người lái đò lễ phép đáp:

— Tàu lịnh-bà, xin lịnh-bà cứ yên lòng.

Ba người đưa mắt nhìn nhau khiếp sợ, ngồi trơ như phỗng đá. Bỗng Phạm-Thái thò vào trong bọc rút thanh đoản đao. Thấy vậy Nhị-Nương cũng tay trái cầm vỏ kiếm, tay phải cầm nắm kiếm. Hoàng-phí dăm dăm nhìn không hiểu sao kể kia lại giờ biết được tung tích của mình. Nhưng người lái thuyền bình tĩnh, thản nhiên như không.

— Nếu người không bẻ lái cho thuyền vào bờ, thì ta thề rằng người không thể sống, mà về với vợ, con tôi nay được.

Vừa nói, Phạm-Thái vừa dứt tợn, quả quyết giờ đoản đao lên. Người lái thuyền vẫn không đổi sắc mặt, buông mái chèo mà cười phá lên, khiến thuyền không lái quay chông chênh ở giữa sông:

— Phạm-Thái giỏi đấy! Nhưng ta không có vợ, con, hay chưa có vợ con, hi đúng hơn.

Nhị-Nương và hoàng-phí nhìn nhau kinh hãi. Nhưng Phạm-Thái yên lặng tươi cười, tra đao vào vỏ giấu trong áo cà sa. rồi ôn tồn bảo người lái đò:

— Không cần cố thông mình góm-ghiếc mới đoán được tên ông đây chẳng phải là một chú lái tầm thường. Vậy tôi xin hỏi: tên ông muốn gì?

Người lái đò vợ vội lấy mái chèo giữ cho thuyền đi thẳng rồi cười lớn mà đáp rằng:

— Ta muốn biết Phạm-Thái tức Phạm-Phụng, tức Phở-chiều thiên-sư đã giết được bao bạn đồng nghiệp của ta ở bến đò Kim-lũ?

Phạm-Thái cũng cười:

— Nghĩa là tên ông muốn trả thù cho bạn lục lâm chứ gì! Bần tăng đây sẽ xin sẵn lòng nghênh tiếp, nhưng...

— Nhưng sao?

— Nhưng bần tăng vẫn không tin như thế.

— Không tin cái gì kia chứ?

— Không tin rằng tên ông theo nghề trộm cướp. Bần tăng đoán già rằng, tên ông phi là thám tử của triều đình, thì là một tay hảo-hán, sống một đời tự do ngang dọc. Nếu quả thực tên ông là thám tử, thì bần tăng thương hại cho cây đoản đao của bần tăng quá, vì thế nào nó cũng phải đâm trúng họng tên ông, nhất là tên ông lại biết lai lịch của bần tăng đây, mà xin thú thực cùng tên ông, xưa nay chưa có kẻ thù nào biết lai lịch của bần tăng mà thoát chết được. Còn như nếu tên ông là một tay anh hùng hảo-hán, thì xin mau mau cho biết đại danh, để bần tăng thờ làm quý hữu.

Hoàng-phí nói thăm bảo Nhị-Nương:

— Quái, chị trông người này không quen nhưng nghe tiếng nói, giọng cười thì hình như đã gặp nhiều lần.

Người lái đò vẫn cười, rồi hất hàm hỏi Phạm-Thái:

— Biết bơi không?

— Ái chà! khả nhĩ! Ý chừng chú lái có dã tâm muốn chọc thủng thuyền chẳng? Ta can, vì người sẽ bị ta đâm chết ở đây sông mát.

— Nhưng còn hoàng-phí?

— Đã có công tử đây phò giá. Người không phải lo hộ.

Lúc bấy giờ thuyền trôi đã được một quãng xa. Người lái đò liền cho thuyền rạt vào bãi sậy ở bên vệ sông. Nhị-Nương rút phất kiếm ra thét:

— Sao lại đưa chúng ta vào đây?

Người kia vẫn không đổi sắc mặt, ôn tồn nói:

— Tra kiếm vào vỏ!

của **Khải-Hung**

không vạc nó đi. Bấy giờ Đào-Phùng không còn là Đào-Phụng nữa, mà chỉ là Nguyễn-Phác, làm nghề chèo thuyền.

Ba người lấy làm khiếp phục về cái cách trả hình phi thường của Đào-Phùng. Hoàng-phí lại hỏi:

— Nhưng có sao, bạn này em làm cho chúng ta lo sợ vì những ngôn ngữ cứng cỏi chỉ khả nghi của em?

Đào-Phùng cười:

— Em xin lỗi thiên sư... Đó là em thử xem Phạm-Thái có thực là đáng anh hùng như người ta đồn đại không? Nếu không thì...

— Nếu không, thì sao?

— Thì em sẽ bắt Phạm-Thái ở lại, mà em tự dâm nhận lấy cái trọng trách phò giá hoàng phi tới Lạng-sơn.

Phạm Thái kinh ngạc:

— Sao Đào quân biết ngu đệ phò giá hoàng phi lên trấn Lạng?

— Làm một đảng trưởng thì cái gì mà không phải biết. Ta còn biết nhiều. Chẳng hạn, Quang-Ngọc muốn đảng tahọp nhất với đảng Tiêu-sơn. Nhưng ta thiết tưởng cứ để hai đảng mà cùng hành động thì vẫn lợi hơn.

Phạm-Thái dăm dăm nhìn Đào-Phùng:

— Có lẽ Đào quân cho người xin vào đảng ta để do thám chăng?

— Có lẽ lắm. Nhưng ngu đệ xin khuyên hiền hữu hãy để việc ấy đó. Thôi, bây giờ thì ta yên tâm rồi. Phạm quân có thể đương nổi việc, nhất là lại có Nhị nương trợ lực.

Nhị nương cười ròn như nắc nẻ:

— Ông mà không phải là Đào-Phùng thì tôi quyết tặng ông một lưỡi kiếm cho ông lộn cổ xuống sông, hết kiếp. Nhưng bây giờ thì ông đưa chúng tôi đến bến chứ?

Đào-Phùng xua tay:

— Bất khả. Sáng nay một toán quân vừa sang sông để đi thú trấn Lạng-sơn. Vậy nên ở đốn lại cho bọn kia đi trước vài hôm đã. Ấy chỉ vì thế mà Phùng này phải đón xa giá ở bến để giữ lại.

Hoàng phi cả cười:

— Em Đào rõ khéo nói kiêu cách. Làm gì có xa giá kia chứ. Nhưng em định để chị ở đâu?

— Bạch thiên sư, nếu Thiên sư chẳng chê nhà đệ tử chật hẹp, thì xin mời thiên sư quá bộ lại tề xá nghỉ lại vài hôm.

— Nhà em ở tận đâu?

— Bạch thiên sư, ở dưới chân núi Yên-xá, cách đây độ một dặm nữa thôi.

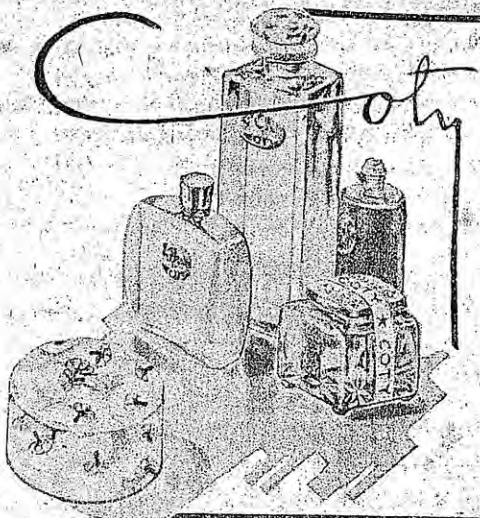
CHỮA MẮT

y-sĩ **LE TOAN**

CHUYÊN MÔN CHỮA MẮT

chữa đau mắt hột, mỡ, cát, cho đơn
mua kính

Phòng khám bệnh: 48 Rue Richaud, Hanoi - Tel. 586

COTY

SES PARFUMS

SON EAU DE COLOGNE

SES LOTIONS

SES POUDRES AJGUTENT ENCORE

DU CHARME AUX PLUS JOLIS VISAGES....

Agents exclusifs: L. RONDON et Cie L. t. d.
HANOI — HAIPHONG — TOURANE — SAIGON

Hoàng phi nhìn Phạm-Thái như đề hồi dờ ý kiến. Rồi không thấy chàng nói gặt đi, liền nhận lời và bảo Đào-Phùng chở thuyền đưa về nhà.

Một lát sau, thuyền đậu ở một cái bãi sậy rậm um. Một con đường nhỏ lách giữa đám sậy đưa quanh co đến chân núi. Rồi năm người trèo núi đi tới một nơi đỉnh cơ cũng khá rộng, làm chệnh vênh trên sườn núi đất thoai thoải.

Chủ gọi người nhà bảo giết gà thết khách, và xin lỗi các vị thiền sư, vì không biết làm cơm chay. Nhưng các thiền sư cũng vui lòng nhận lời dùng cơm mặn.

MỘT NHÀ ẢN SĨ

Hoàng phi, Phạm-Thái và Nhị nương ở lại nhà Đào-Phùng hai hôm. Trong hai hôm ấy, ba người luôn luôn nói chuyện với nhau về binh thư và chiến lược. Có khi lại rủ nhau lên ngọn núi Yên-xá cùng nhau đấu võ. Đào-Phùng lấy làm phục võ nghệ của Phạm-Thái và Nhị nương lắm.

Hôm thứ ba, bốn người từ biệt lên đường. Đào-Phùng nói nên đi tắt đến Hoàng-mai, rồi từ Hoàng-mai lại đi tắt lên Lạng-thương. Nhưng bốn con ngựa lại đã để chờ sẵn ở Đạo-ngạn. Đào-Phùng liền cùng Phạm-Thái và chú tiểu đi thuyền ngược lên Đạo-ngạn, rồi cưỡi ngựa đem về, chỉ để một mình Nhị nương ở nhà hộ vệ Hoàng phi.

Vào buổi trưa, ba người trở về, mỗi người cưỡi một con ngựa. Phạm-Thái thì cưỡi một con và giắt kèm một con.

Nhưng sau khi đã buộc ngựa ở mấy góc thông, ba người vào đến sân, thì một cảnh tượng ghê gớm bỗng bày ra trước mắt: bốn cái thầy lực lưỡng nằm sóng sượt ở sân. Phạm-Thái thoảng hốt hởi:

— Hoàng phi đâu? Thôi, chết tôi rồi.
— Hoàng phi ở trong này.

Như tiếng Nhị nương đáp lại, Phạm-Thái mới hết lo, chạy vội vào trong nhà, nói với Hoàng phi:

— Đề lệnh bà khiếp sợ, thật là tội hạ thân to lắm,

Hoàng phi chau mày:

— Chỉ vì các em không nghe lời chị, cứ lệnh bà, với tàu, với hạ thân, luôn mồm, nên mới xảy ra cái vạ tây đình này. May mà có Nhị nương đây, chứ không thì cũng chưa biết chừng chị có còn sống mà ngồi đây không. Chỉ thương Đào quân có bốn tên người nhà bị Nhị nương giết mất cả...Rõ thật Đào quân làm ơn nên oán...

Đào-Phùng lấy phục xuống khóc mà chịu tội. Xong chàng quay ra hỏi Nhị nương:

— Đầu đuôi câu chuyện ra sao, thưa quý nương?

Nhị nương liền thuật lại cho hai người nghe:

— Mấy tên người nhà biết rằng trong bọn quý khách của chủ chúng nó có bà hoàng phi. Nhân thấy Đào-Phùng và Phạm-Thái ra đi, ở nhà chỉ còn có hoàng-phi với một chàng công tử bé nhỏ, xinh xắn như con gái, chúng liền bàn cùng nhau ra tay để đem nộp quan mà lĩnh thưởng. Chẳng ngờ chàng công tử bé nhỏ kia lại có võ nghệ cao cường, chỉ đưa mấy mũi kiếm là bốn đứa hóa bốn cái thầy ma.

Đào-Phùng cười ha hả, nhưng tiếng cười có giấu nỗi buồn vô hạn:

— Thực đáng kiếp cho bốn thằng phản chủ! Chúng là bốn tên thuyền chài, ngu dốt tuy dưng, nhưng vẫn nơm nớp lo sợ, vì thế, trong câu chuyện khi có chứng đứng hầu, ngu dốt vẫn phải giữ gìn. Nhưng không biết sao chúng nó lại hay rằng Phở-bác thiền-sư là hoàng-phi.

Đào-Phùng ngẫm nghĩ một lát, rồi như chợt hiểu, chạy lại soát quần áo bốn đứa vừa bị giết, thì trong hầu bao một thằng có tờ giấy chữ dầy những dấu son đỏ chói, Đào-Phùng kêu lên:

— Đã biết ngay mà! một tên thám-tử.

Vừa nói, chàng vừa đập mạnh vào cái xác, rồi gấp tờ giấy lại bỏ bọc.

(còn nữa)

Khái Hưng

PRÉPARATION AU BREVET & AU DIPLOME
D'ÉTUDES PRIMAIRES SUPÉRIEURES
par groupe de 5 élèves

M. VŨ-ĐÌNH-LIÊN

Bachelier en philosophie. Étudiant en Droit
méthode rationnelle. Progrès Rapides.

Frais d'études abordables

S'adresser à la Direction de l'A. J. S.

12, Avenue Beauchamp

Tous les jours entre midi et 14 heures

Nụ cười nước ngoài

— Mày viết giấy gì bỏ trong chai gửi đi thế?
— « Xin, gửi cho một tá khác cũng rượu ấy. »

LONDON OPINION

KÊ TRỘM — Không nên lừa dối người ta. Tao đã xóa câu « có sẵn đủ đồ đạc » đi.

RIC ET RAC

Chưa nói

— Con thỏ!
— Trời! Khéo! Trông đĩa rau sống!

RIC ET RAC

Chỉ trong BA THÁNG có thể biết CẮT quần-áo lấy một cách thành-thuộc. Muốn được như thế xin mời đến ghi tên theo học lớp giấy cắt của ông

ĐỒ-HỮU-HIỆU

Diplômé de l'école Internationale de coupe de Paris
41, Rue des Chanvres, Hanoi

THEO LỚP NĂM NGOÀI. HIỆN NHỮNG ÔNG:

1. Khuê đã mở cửa hiệu ở Đáp-câu — 2. Mậu ở Tourane. — 3. Thành ở Nam-dịnh còn những ông khác đều giúp việc ở các tiệm may lớn ở các tỉnh.

Đau dạ dày, Phòng tích

Có dự thi cuộc thi của C.P.A.

Ăn chậm tiêu, đầy hơi, hay ợ, vàng da, đau bụng, đau lưng, đau ngực, trong bụng óc ách như có nước nhiều là vì người yếu phòng dục quá đà, ăn no ngủ ngay, hay nghĩ ngợi nhiều quá, làm cho can khí uất kết, khí huyết tích tụ, mà đau dạ dày, hệ uống đến thuốc này đều khỏi hẳn, vì nó chữa đến tận căn bệnh, cho nên đã nhiều người, cả người tây, người tầu, đã uống qua, đều công nhận là hay nhất không thuốc nào. Giá mỗi gói 0\$40.

TUYỆT NỌC LẬU, GIANG

Mới phải uống thuốc số 19 giá 0\$60 đã lâu kinh niên uống tuyệt nọc giá 1\$00 uống làm hai ngày, thuốc mới chế. Chữa khoán đám đoạn 3 ngày hết đau, tuần lễ tuyệt nọc, ở xa mua thuốc uống công hiệu không kém gì. Giang mai 1\$00 một ve, 4 ve khỏi, Cai nha phiến 1\$00 1 ve, 3 ve chữa hẳn, khí hư bạch đới giá 0\$60 5 ve khỏi.

KIM - HƯNG DƯỢC - PHÒNG, 81, Route de Huế (phố chợ Hòm), Hanoi

CUỘC BẦU CỬ HỘI VIÊN

HÌNH tôi đi bộ đến chợ Gạo để xem họ tranh nhau tám cái ghế hội viên thành phố Hanoi.

Trước ngày ứng cử họ lãnh đạm (hay vô lãnh đạm, thì cũng thế) bao nhiêu, thì hôm nay họ sốt sắng bấy nhiêu.

Ở quán chợ Gạo, bày ra một cảnh tượng huyền ảo và hỗn độn lạ lùng, có lẽ chẳng kém phần huyền-ảo và hỗn độn một ngày phiên chợ Gạo.

Trước cửa chợ cái biển « Báo bão » rất quen mắt đã nhường chỗ cho những biển báo cử, cho những tên danh nhân của nước Nam. Cũng may mà độ này không có bão, nếu không thì thực thiệt hại cho dân Hà-thành: còn biết có bão ở kinh tuyến, vĩ tuyến, trực độ, khoát độ nào mà phòng bị kịp.

Ven bờ đê con trạch cỏ xanh, một dãy gần trăm ô-tô xếp hàng đón khách Luôn luôn cái tới, cái đi, làm việc rất là chăm chỉ. Giá những ông chủ chúng nó hay những ông chủ thuê chúng nó sau khi trúng cử ra bàn việc thành phố mà cũng được chăm chỉ như chúng nó, cũng có bầu máu nóng sôi sùng sục được như cái hôm nước của chúng nó, thì anh em Hà-thành chúng tôi sẽ được nhờ nhiều lắm. Chỉ lo lúc ra ứng cử thì các ngài như cái ô-tô mới mua, còi điện kêu âm phồ, mà lúc trúng cử rồi thì các ngài lại giống hệt cái ô-tô chợ giữa đường luôn-luôn nguội điện cùng tắt máy!

Ba thứ phiếu

Chúng tôi vào chợ. Ngay cửa, trên mặt một cái bàn để lộn sộn những phiếu giấy trắng, có chữ, có nhien là có chữ. Người ta bảo chúng tôi rằng có ba thứ phiếu khác nhau, thì chúng tôi cũng cố tìm đủ ba thứ phiếu khác nhau.

Nhưng khác nhau là khác nhau về tên mà thôi, chữ về chức tước thì cũng chẳng khác nhau mấy tí.

Phiếu này có thầy thuốc thì hai phiếu kia cũng có thầy thuốc. Hai phiếu kia có buôn bán thì phiếu này cũng có buôn bán, hai phiếu có trạng sư luật khoa tiến sĩ, thì phiếu thứ ba lại đã có nghị viên và làm báo, mồm mấp cũng chẳng kém gì trạng sư. Một phiếu có kỹ sư mỏ thì một phiếu có công chính chuyên môn và một phiếu có kỹ sư kiến trúc, tài cán cũng tương đương... Nói tóm lại ba phiếu thực có giá trị ngang nhau.

Nhưng ta thử so sánh xem phiếu nào có lợi cho ta hơn cả.

Bầu cho phiếu Bùi trường Chiêu thì:

1) May ra khi có việc ra tòa mượn ông thầy kiện ấy cãi hộ ta có thể nài ông ta bớt cho 10./ tiền cãi, nhưng cần nhất, ta lại phải làm thế nào cho có việc

lời thôi mà ra tòa, rồi khi ra tòa, làm thế nào cho bên đương sự với ta không mượn thầy kiện;

2) Ta đến mua thuốc hiệu Vũ-đỗ-Thần và đến khám bệnh viện Đặng-vũ-Lạc sẽ nài bớt 10./.. Nhưng cần nhất ta phải ốm, đó là một sự không có lợi cho ta mấy, tuy tiền thuốc và tiền mạch được trừ;

3) Ta đến mua da và lụa ở hiệu Nam long và mua giường Hồng-kông ở hiệu Trinh-xuân-Nghĩa có nài hạ 10./.. Nhưng cần nhất ta phải có tiền để mua lụa, mua da, để mua một cái giường Hồng-kông soàng;

4) Nếu ta tìm được mỏ thì ta sẽ nhờ được ông Đặng-phúc-Thông thí nghiệm hộ, nhưng Hà-thành ta thì làm gì có mỏ mà khai.

Bầu cho phiếu Phạm-hữu-Chương, ta cũng có hai y khoa bác-sĩ săn sóc đến ta, ta cũng có một luật khoa tiến sĩ làm thầy cò cho ta, ta lại có cả một ông thợ mộc và một ông thợ sơn để đóng và sơn bàn ghế cho ta, ấy là chưa kể một ông giáo trường con tây mà ta cần đến khi nào ta muốn xin cho con vào học trường con tây, và một ông tham thương chánh, mà ta không nên coi thường, khi nào ta buồn thuốc phiện lậu.

Bây giờ đến lá phiếu thứ ba:

Trước hết, ta phải trông thấy ông Hương-Ký to béo. Có lẽ ông ấy sẽ chụp tặng ta một bức ảnh 4/6. Còn kiến trúc sư Nguyễn-cao-Luyện thì thế nào chẳng vẽ cho ta một kiểu nhà rất lộng lẫy. Ta chỉ cần có một việc bỏ tiền ra mà dựng nhà. Còn về vấn đề tật bệnh, giáo dục, thương mại thì những sự « lợi, hại » ta được hưởng cũng khá lắm.

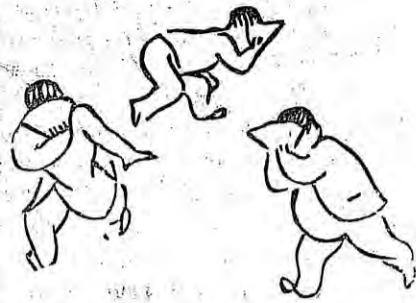
Một ông nghị tương lai của thành phố về phái bình dân

Tôi đương cân nhắc phiếu nặng phiếu nhẹ, thì một người đến dúi cho tôi một tờ truyền đơn. Tôi nhận thấy nó là tờ truyền đơn của ông Đặng-dinh-Hùng. Ex. Comptable du Yun-nan-Gia-lâm, Importateur et Journaliste.

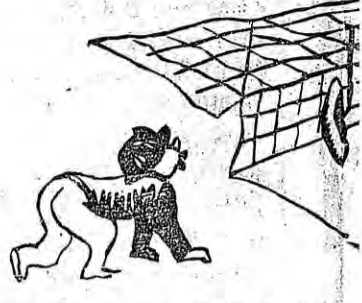
Đọc tờ truyền đơn, mới biết ông Hùng thuộc phái bình dân và muốn « dự một chân trong ghế nghị-viên thành phố ». Chỉ tiếc rằng thành phố lại không có nghị-viên cho ông Hùng ứng cử. Ta lại nhận thấy ông Hùng thiết tha với « kinh tế phần nhiều ở các hàng nhỏ bị thiệt thòi và có sự cần phải yêu-cầu ». Ai hiểu được câu ấy thì cứ bầu phăng cho ông Hùng, không còn sợ kinh tế bị thiệt thòi nữa.

Tờ đạt của giáo sư Hà-văn-Bình

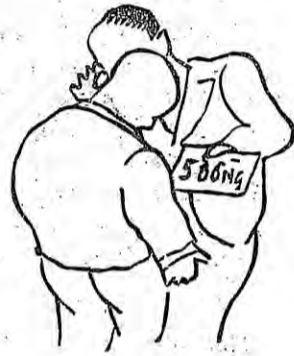
Vừa thoát được tờ đạt của ông Hùng bình dân lại đến tờ đạt của ông Bình

1. Trước ngày bầu cử bốn hôm, các ông ấy còn giấu mặt, nhưng đã hoạt động rồi...

2. Hoạt động... đánh bầy những mời họ vào chung số, rồi đi cõng

4. Hay là.

5. ...Rồi ngày 5 Mai, lễ phép mời cử tri, vào

7. ... Đến nỗi cử tri muốn được kín đáo, phải vào chỗ... sân tòa đốc lý để viết.

8. ... Nhưng than ôi! Cuối giờ tỷ sang đã toát.

Xoay chung quanh tám cái

PHI-YÊN
 QUỐC TÂN THỜI
 nhẹ nhàng và tôn thêm vẻ đẹp
PHÚC-LONG
 45 RUE DES GRAINES/ HANOI

KHUE. PUBLIS STUDIO

MUỐN CHO ĐƯỢC: TRẮNG-KIỆN, KHỎE MẠNH
PILULES I

khởi xanh xao, thiếu máu, yếu đuối, gầy mòn và liệt-dương

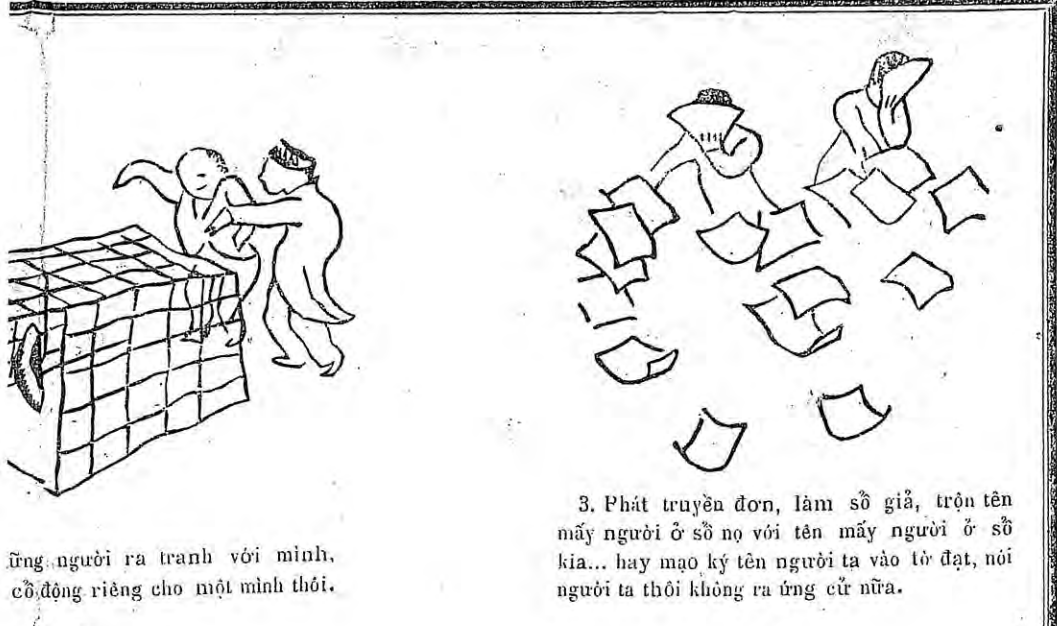
LABORATOIRES
 59 RUE PAUL BERT

Có bán tại hiệu: PHARMACIE CHAS

THÀNH PHỐ HÀ-NỘI

3. Phát truyền đơn, làm số giả, trộn tên mấy người ở số họ với tên mấy người ở số kia... hay mạo ký tên người ta vào tờ đạt, nói người ta thôi không ra ứng cử nữa.

áo bỏ phiếu...

6. Trong khi ấy, các « a-dang » làm việc : động thấy cử tri biên phiếu là kéo đến ròm cho kỹ...

an, đi! bao nhiêu tâm huyết, bao nhiêu giấy năm đồng, bao nhiêu lòng quân tử đều phí cả. Ngày đầu giờ sừu đêm hôm mồng 5 rạng ngày mồng 6 tây, các ông hội viên tương lại toát mồ hôi nghe kết quả cuộc đấu phiếu nó chẳng vừa lòng một ông nào..

ti ghê hội viên thành phố

giáo sư, nghĩa là tờ đạt dưới ký tên Hà-văn-Bính, giáo sư, mà chính ông Hà-văn-Bính giáo sư lại bảo ông ấy không « làm ra ». Vậy thì ông Hà-văn-Bính nào làm ra tờ đạt ấy?

Ông Hà-văn-Bính không làm ra tờ đạt ấy cho đó là một lối cạnh tranh của phái kinh dịch, thì mình cũng biết vậy mà thôi. Hay lại phải đến thề ở đền Bạch-mã mới đủ khiến người đi bầu ttn được? Nhưng thề cái gì, mà thề với ai? Chẳng lẽ ông Hà-văn-Bính lại đi thề với ông Hà-văn-Bính, tuy đó là ông Hà-văn-Bính giả hiệu, như lời ông Hà-văn-Bính thực hiện đã nói.

Ông ta nói rằng :
« Tờ truyền đơn mạo ký Hà-văn-Bính phát 10 giờ đêm hôm 4 Mai không phải của Hà-văn-Bính làm.
Ký tên : Hà-văn-Bính. »

Nhân vật

Hãng hải nhất cố nhiên là hai ông Đặng-vũ-Lạc và Trần-văn-Lai. Hai ông sẵn sóc đến cử tri như sẵn sóc đến người ốm nặng. Quý hóa quá ! Ông Đỗ-dinh-Đắc tuy già, nhưng còn giẻo lắm, chịu khó đứng suốt ngày ở chợ Gạo. Ông phàn nàn với tôi rằng trong số ông có mấy người làm việc rất sốt sắng— sốt sắng riêng cho mình họ. Rồi ông trở một người hủ hoáy viết ở một cái bàn : « Kia ông coi, họ đương sủa tên tôi... »

Ông Hương Kỳ — một điều lạ nhất là không thấy cầm máy ảnh ở tay. Ông này có vẻ vững chãi, chắc chắn lắm.

Ông Cung-dinh-Quý vẫn liến như thường như thường.

Ông « Lê Thăng liên sĩ, con dĩ đánh bông », uốn éo cái mình, lắc lư cái đầu như muốn chìm cả cử tri.

Ông Nguyễn Thiệu còn ở bên Pháp, nhưng đã có ông Nguyễn Đệ thay mặt cho ông trước khi ông là hội viên thay mặt cho dân thành phố.

Ông Đặng phục (không phải phúc à ?) Thông dăm dăm nhìn xuống đất, không để ý đến ai. Ý chừng ông kỹ sư tìm mỏ chẳng?

Ông Lê-thành-Ý, trông có vẻ « cậu tây con » ở trường Lycée Albert Sarraut, tuy ông ấy to lớn.

Ông giáo Hà-văn-Bính vẫn giữ vẻ mặt bí mật như ngày ra tranh ghế nghị viên với ông Lục.

Ông Phạm-hữu-Chương biến đầu mắt? Thì ra ông độc tí hơn đứng lọt vào giữa đám cử tri.

Ông Nguyễn cao Luyện vắng mặt. Tôi đến tận nhà hỏi duyên cớ. Ông Luyện đáp :

— Tôi đã ứng cử, thì tất là muốn cử tri bầu cho lắm. Mà ai muốn bầu

cho tôi thì dầu tôi không có mặt ở nơi bảo cử, người la cũng bầu cho. Còn như ông hỏi, nếu bầu lại lần thứ hai, tôi có ra không, thì tôi xin quả quyết trả lời rằng có, vì tôi muốn đem khoa kiến trúc tôi học được giúp sự sửa sang thành phố. Có người phao ngôn rằng tôi không đủ quyền bảo cử và ứng cử. Nói thế thực vô lý. Tôi tốt nghiệp ở trường kiến trúc, lấy thề thành phố, đóng thuế môn bài thành phố, thời vì lẽ gì, tôi lại không đủ quyền thay mặt cho người thành phố? Còn như không nhận được thẻ đi bầu là vì tôi không đòi đó mà thôi.

Tại sở Đốc lý

Ở đây những nhà đi bầu có lẽ lấy làm hãnh diện hơn những người đi bầu ở chợ Gạo. Một ông hỏi tôi :
— Ông chưa vào bỏ phiếu... Thẻ bảo cử của ông số bao nhiêu ?
— 3040.
— À ! Thẻ thi ở chợ Gạo kia ! Phiếu của tôi 25 thì mới bỏ ở đây.

Rồi ông ta quay đi.
Trong đám cử tri « cao số » ấy, chúng tôi nhận thấy thi-sĩ Tchya đứng tựa gốc cây xầu... có lẽ đương nghĩ thơ sầu khóc phỉ tử (飛子)

Nửa đêm giờ tỷ trống canh ba

Gần một giờ sáng, đêm hôm mồng 5 rạng ngày mồng 6 mới có kết quả. Nghĩ thương hại mấy ông ngồi chờ từ buổi chiều, mà bây giờ, than ôi ! không ăn thua gì.

Lịch sử bảo cử hội viên thành phố thực chưa bao giờ vẻ vang bằng lần này : chẳng ai trúng cử hết. Có người không hiểu lại bảo trong đám ứng cử không ai xứng đáng. Kỳ thực, cả 25 ông tranh nhau tám cái ghế hội viên cùng xứng đáng cả. Vì thế, cử tri chúng tôi do dự chẳng biết bầu ai, không bầu ai, chẳng lẽ lại bầu cả 25 ông ?

Nhưng các ông hãy chờ đấy, lâu sau chúng tôi chọn kỹ hơn thì thế nào cũng bầu được tám ông thay mặt.

Vậy chủ nhật này nhé !

Nhị Linh

Một sự may cho thành phố Hanoi ta

NHÀ KIẾN TRÚC SƯ

Nguyễn cao Luyện

ứng cử hội viên thành phố

Nên bỏ phiếu bầu cho ông ấy, vì trong hội đồng thành phố cần phải có kiến trúc sư, để sửa sang và làm đẹp thành phố.

ANH và TRẺ MÀI THÌ NÊN DÙNG THUỐC VIÊN

ROBUR

IE/ R.E.L. FRANCOIS-

== Giá rất rẻ ==

Mỗi hộp : 0 \$ 40

Một lần chữa { 2 . 10

6 hộp

ASSAGNE, 59, Rue Paul Bert — Hanoi

HUNG-KY

SỐ 8, PHỐ CỬA ĐÔNG HÀNG GÀ, HANOI — Giay nói số 347

NHÀ MÁY LÀM CÁC THỨ GẠCH TÂY, NGÓI TÂY

NHÀ MÁY GẠCH HIỆU

HUNG-KY

CÁC THỨ GẠCH NGÓI HIỆU

HUNG-KY

có đủ các thứ máy móc tối tân để làm các thứ gạch ngói rất tốt có thể đi trên không vớ

Đều làm bằng đất sét xanh và đất sét trắng rất tốt mà bán giá rất hạ

Đừng Tuyệt

(Tiếp theo)

XXIX

DỪNG và một người bạn cùng xuôi thuyền về đồn điền Đò. Lúc thuyền qua Trung-hà được ít lâu, thì trời đã về chiều. Dũng bảo bạn :

— Khó lòng mà vẽ kịp được, anh Chúc a. Tôi Thanh-thủy thì tối mất.

Chúc nói :

— Hôm nay có giăng

— Có giăng cũng không thể đi được, vì phải qua rừng. Đành phải ngủ lại dưới thuyền vậy.

Chúc cười đáp :

— Ngủ lại càng hay. Đêm lạnh, tôi đã có cái áo này.

Rồi hai người ngồi yên lặng trông ra cảnh chiều trên sông cùng nghĩ đến cái thú sắp được nghỉ ngơi sau mấy tháng trời vất vả.

Về phía tay phải, núi Tản-viên đã bắt đầu mờ mờ trong sương. Những bãi cát nổi trên mặt sông lúc này nhuộm vàng dưới ánh chiều tà lướt qua, nay đã biến ra sắc trắng đục. Trong một vài chiếc thuyền, cầm sào đận bên cạnh bãi, ánh lửa thổi cơm chiều thấp thoáng giữa vàng trên mặt nước đen.

Bỗng trên sông yên lặng, một tiếng hát ở đầu vắng vắng đưa lại. Chúc tắc lưỡi nói đùa :

— Làm gì mà nỡ nùng thế ?

Rồi như muốn đáp lại câu hát, Chúc nghịch bắt chước giọng buồn rầu se se ngâm :

Phải chăng khúc hát của người cô phụ

Ôm con thơ nhớ tôi tình duyên cũ...

.. Thuyền không đỗ bến mặc ai

Quanh thuyền trắng giã, nước trôi lạnh lùng.

Hát xong, Chúc nói :

— Chúng mình tưởng tượng như đương ở bến Tầm-dương vậy.

Không thấy Dũng nói gì, Chúc quay lại. Dũng như không biết là có Chúc bên cạnh, ngồi chống tay vào cằm, mắt nhìn ra chân trời, yên lặng như đượng lắng tai nghe một tiếng gọi ở tận nơi đâu xa đưa lại.

Con thuyền vẫn từ từ lướt trên mặt nước. Bỗng Dũng quay lại hỏi Chúc :

— Trong đời anh, anh đã yêu ai bao giờ chưa ?

Chúc lấy làm lạ :

— Anh hỏi đùa chơi ?

Dũng nói :

— Anh thì cái gì anh cũng cho là đùa. Tôi chắc anh chưa biết thế nào là tình yêu ?

Chúc cười đáp :

— Cũng có lẽ... vì tôi đã nhất định không yêu ai. Tôi gì yêu một người để bần tiện vì nhau, trong lúc mình có thể yêu khắp mọi người được. Trong cái đời này đây, mai đó của tôi, tôi đã gặp biết bao nhiêu người đẹp, người nào tôi cũng yêu, tuy chỉ yêu thoáng qua trong chớp lát... Nhưng tôi không để ai yêu tôi bao giờ.

Dũng thần thờ nói :

— Anh là một người sung sướng. Nếu tôi cũng có thể như anh được.

Chúc nhìn bạn mỉm cười :

— Hôm nay trông anh có vẻ bí mật tẻ !

Dũng đáp :

— Đời người nào mà không có sự bí-mật ẩn ở trong.

Thấy đã đến chỗ sông rẽ đôi trước huyện, Dũng gọi người lái đò :

— Bác cho thuyền ghé vào bờ mua thức ăn xuống đây rồi cho thuyền ra đậu ở bãi, mai chúng tôi mới lên bộ.

Chúc dặn với :

— ... và nhớ mua nửa chai rượu nữa.

Đêm hôm ấy, trong cái khoang nhỏ, dưới ánh đèn le lói, hai anh em ngồi uống rượu say quên cả trời đất.

Dũng chỉ lặng yên nhìn Chúc cười nói, và ngheu ngao hát luôn mờm. Mệt quá, Chúc vừa đặt mình xuống chiếu đã ngủ thiếp đi. Dũng nhìn bạn, lẩm bẫm :

— Một người vô tư lự !

Chàng kéo cái áo dạ đắp cần-thận lên người bạn, rồi ngồi dựa vào khoang nhìn ra ngoài sông rộng ; bấy giờ trăng đã lên, tỏa ánh sáng lạnh lẽo xuống bãi cát trắng mờ mờ. Những con thuyền đậu đằng xa đã lặn vào trong sương. Về phía tay trái, giữa lưng chừng mây có ánh lửa lập loè : Dũng đoán là người ta đốt rừng trên núi, nhưng không biết rõ là núi nào, vì chàng đã say, nên không định được phương hướng.

Đã lâu lắm, chàng ngồi lặng yên mé-man như đương ở trong một giấc mộng. Gió trên sông càng về đêm càng lạnh, hiu hắt thổi lọt vào khoang. Tiếng nước róc rách vỗ vào mạn thuyền như tiếng nói của đêm thanh thì thầm kể về với Dũng những nỗi nhớ nhung, thương tiếc...

Dũng đưa mắt nhìn bạn thấy bạn vẫn ngủ yên. Chàng lấy ở trong túi ra một mảnh giấy, rồi rút bút chì cầm đầu viết...

XXX

Loan mở cửa bước vào nhà rồi uể-oải đặt mấy cái gói giấy lên bàn. Nàng vừa ở trên phố về, mưa mấy thức lật vật để dùng trong mấy ngày tết, vì sáng ngày con sen đã xin phép nàng về quê. Đưa mắt nhìn quanh gian nhà vắng vẻ, tự nhiên Loan thấy buồn bã lạ thường. Trong lúc năm hết tết đến, Loan càng cảm rõ nỗi cô độc của nàng, một thân một mình sống lơ trôi ; gian nhà này, mỗi khi về nàng thấy ấm cúng bao nhiêu, thì chiều hôm nay có vẻ lạnh lẽo bấy nhiêu.

Loan nghĩ ngay đến việc lại chơi Thảo để được gần gũi một người bạn có thể an ủi nàng trong lúc chán nản như lúc này.

Nàng vội cắt mấy cái gói giấy vào ngăn kéo, rồi khóa trái cửa, gọi xe bảo kéo lại phố Thảo ở.

Lúc đến nơi thì Lâm và Thảo đã ngồi vào bàn sắp cầm đũa. Loan cười hỏi :

— Hôm nay anh chị ăn cơm sớm thế ?

của Nhật-Linh

Rồi không kịp để cho Thảo mời, nàng nói luôn :

— Anh chị cho em ăn cơm với... Hôm nay hết năm, buồn quá.

Tuy Loan vừa nói vừa cười, nhưng Thảo cũng đoán được tâm trạng Loan lúc đó, và cảm thấy rõ nỗi buồn của người bạn lẻ loi. Âu yếm Thảo nói :

— Chị ngồi vào đây. Rồi ở luôn đây ăn tết với chúng tôi. Hôm nay chúng tôi định thức đến giao-thừa rồi dạo chơi phố xem họ đi lễ.

Rồi Thảo ghé vào tai Loan có vẻ bí-mật :

— Và tôi có một truyện cần nói với chị đêm nay.

Tiếng pháo tiễn năm ở một vài nhà đã bắt đầu nổ rần. Ba người ăn cơm xong cùng đứng lên. Thảo nói :

— Nhà tôi không có vẻ tết gì cả. Ở những gia-đình khác thì bây giờ họ đã trang hoàng lộng lẫy...

Loan nói :

— Còn em thì em không có gia-đình nào cả...

Nàng nhìn hai bạn, mỉm cười :

— ... Nhưng em đã có gia-đình này.

Thảo nhìn Loan có vẻ tình nghịch :
— Biết đâu rồi chị lại không có một gia-đình khác.

Loan đáp :

— Không thể nào như thế được nữa.

— Tại chị không muốn đó thôi.

Loan không hiểu lời bạn nói, toan hỏi gặng, nhưng vừa lúc đó thì Lâm cầm mũ nói đi xem chớp bóng, hẹn tám giờ sẽ về. Thát ra thì Lâm lại nhà một người bạn để cho Thảo tiễn nói truyện riêng với Loan.

Trong buồng còn lại hai chị em. Thảo bảo bạn ra ngồi ở ghế dài, rồi cắt cam mời bạn ăn. Loan nhắc lại câu truyện lúc này :

— Em không hiểu vừa rồi chị định nói gì ?

Thảo đáp :

— Tôi nói đùa chị chơi đấy thôi.

Loan buồn rầu nói :

— Em thì còn mong đâu có gia-đình, mà em cũng không muốn có gia-đình nữa... Không bao giờ nữa.

Hai người ngồi yên lặng một lúc lâu... Một cơn gió thổi hất chiếc màn đen treo ở cửa sổ. Loan nói :

TRICARBINE

CHÈ RIÊNG CHO XỨ NÓNG DỪNG

CHỮA CHO KHỎI ĐAU NGAY, KHỎI HẠN NHỮNG BỆNH NHƯ SAU NÀY

Sôi bụng; ợ chua; đau dạ dày; tở bụng; nóng bụng; nôn mửa; mệt nhọc vì sự tiêu hóa bất thường

TRICARBINE làm cho ta ăn uống được chóng tiêu 0\$35 một lọ

CÁCH DÙNG: Uống một thìa cà phê vào một chút nước chè khi ăn cơm hay lúc thấy đau
Có bán ở các hiệu thuốc lớn và ở: PHARMACIE CHASSAGNE, 59, Rue Paul Bert, Hanoi

Ardoises factices quadrillées

BẢNG ĐEN: 17×25 m/m giá 0\$10

(CARTON) : 18×27 m/m giá 0.12

BÁN LẺ KHẮP CÁC HIỆU SÁCH CÁC TỈNH

Mua buôn { SAO-TRI, Hanoi

? ? { NAM-TÂN, Haiphong

Vệ-sinh

Hiệu Coiffure nào biết quý khách, biết chiều khách, biết theo phép vệ sinh chỉ dùng toàn phần "Con gà" chấm vừa chắt mát thơm, không bị hơi giao, không lây hắc lao.

— Trời mưa, chị ạ.
— Chị ngồi dịch lai đây không ướt.
Loan đứng dậy đóng cửa, rồi lại ngồi gần chỗ Thảo, cúi đầu yên lặng. Trời đã mờ mờ tối. Loan hỏi:

— Lúc này chị bảo muốn nói với em một câu chuyện cần...

Thảo nói:
— Chỗ chị em, tôi xin nói thật, mà chị cũng đừng dấu diếm tôi làm gì. Chị vẫn nói rằng chị thích sống cái đời cô độc. Đó là vì chị chỉ nghĩ đến những nỗi khổ đã gặp khi chị còn phải sống trong những gia đình cũ. Nhưng tôi, tôi biết chị lắm, tôi chắc chị cũng một đôi khi có cái hy vọng lập nên một gia đình mới như ý muốn của mình... Bấy giờ không có cái gì bó buộc nữa... chị muốn sao được vậy...

Thấy Loan vẫn ngồi yên, Thảo nói tiếp:

— Chị cũng không nên cố chấp, e ngại.

Loan ngừng lên nhìn bạn:
— Em biết vậy, nhưng không đời nào em có thể lấy chồng được nữa... không đời nào... Xuất đời, em sẽ sống như thế này.

Thảo nói:

— Chị không muốn nhớ lại đây thôi, chứ tôi thì còn nhớ lắm. Tôi thực không hiểu vì cớ gì chị đã cố ý muốn quên cái tình cũ của chị đối với.....

Loan vội ngắt lời Thảo:

— Em van chị, xin chị đừng nhắc đến chuyện ấy làm gì nữa. Em đã cố quên, thì chị cũng nên thương em đừng nói tới nữa.

Thấy bạn ngồi cúi đầu có vẻ đau đớn, Thảo vội nói:

— Xin lỗi chị. Nhưng tôi có hiểu chuyện gì đâu.

Loan vuốt tóc mai, thỏ thẻ nói:
— Chỉ vì thấy chị thương em, muốn cho em sung-sướng, nên em tủi thân.

Thảo nói:
— Chị đã coi tôi như một người bạn thân, như một người chị ruột thì có chuyện gì chị cứ nói thực, can gì phải dấu diếm.

Loan ngập ngừng nói:
— Em không muốn nói với chị, vì sợ xấu hổ. Em nhâm, nhâm đã hơn sáu năm nay. Em yêu Dũng — cái tình em đối với Dũng, chị đã biết — nhưng chị có ngờ đâu rằng, đó chỉ là một mối tình mộng-tưởng, yêu người ta, tưởng người ta yêu mình, mà thật ra thì từ trước đến nay, Dũng không từng bao giờ yêu em cả. Em nhâm và em muốn giữ riêng câu chuyện đó một mình, mãi mãi.

Trong lúc đó, Loan vẫn cúi nhìn xuống đất, nên không nhận thấy vẻ vui tươi thoáng hiện trên nét mặt Thảo. Loan thở dài, nói tiếp:

— Huống hồ bây giờ em không còn là một thiếu-nữ ngây thơ, trong sạch như trước kia nữa. Em chỉ còn mong có một điều là được mãi mãi sống như thế này, và quên hẳn chuyện cũ đi, quên hết.

— Nhưng mà có người lại chưa quên....

Câu nói của Thảo làm Loan ngạc nhiên. Nàng ngừng lên nhìn bạn và ngạc nhiên hơn nữa, khi thấy bạn đưa ra một tờ giấy gấp tư đã nhàu nát.

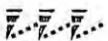
Loan hỏi:
— Thư của ai thế?
Thảo mỉm cười:
— Của người không quên chị... anh Dũng.

(Còn nữa)

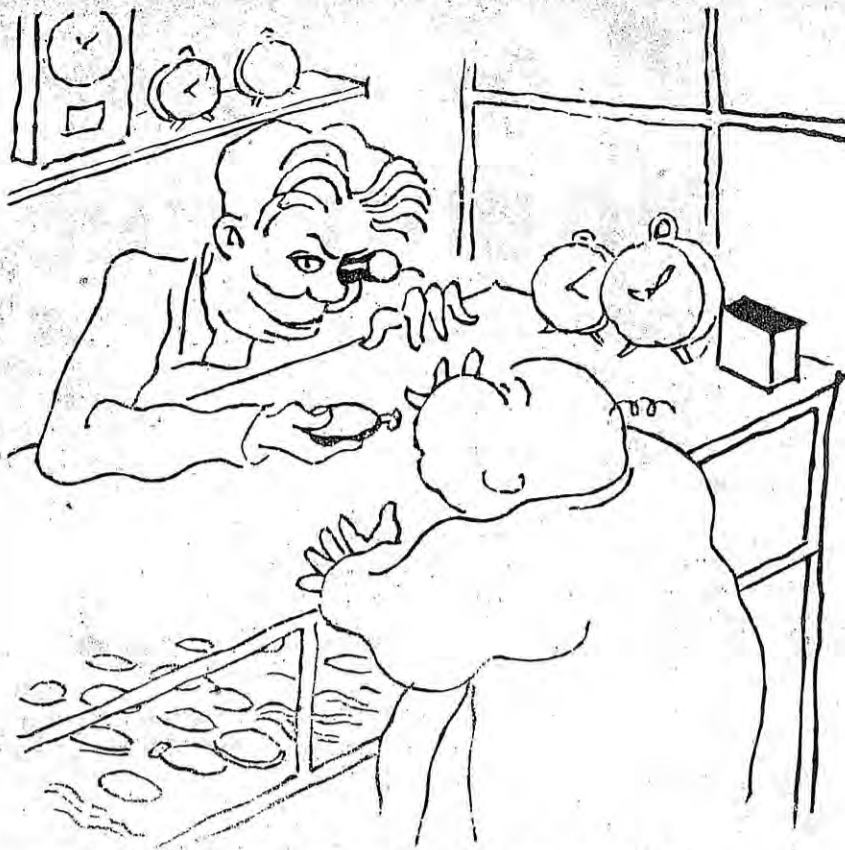
Nhất-Linh

Kỳ sau hết truyện
Đoạn tuyệt sẽ đăng
tiếp ngay truyện

LẠNH LÙNG

của NHẤT LINH

THỢ ĐỒNG HỒ — Ông cần phải mua một cái giầy tóc.

XÃ XÊ — Tưởng nhiều, chứ một cái thì tôi cần gì phải mua.

VUI CƯỜI

Của T. Huệ — Tuyên-quang

1. Lưu tiếng ngàn thu

Giờ luân-lý, thầy giáo hỏi học trò:
— Các trò có biết ở đời phải làm thế nào cho lưu tiếng ngàn thu không?

TRÒ — Bẩm có, chỉ việc nói vào máy thu thanh là được rồi.

2. Thì giờ đi

THẦY GIÁO — Thì giờ đi... (nói đến đây, thầy giáo chỉ trò A bắt nói tiếp),
TRÒ A — Bẩm, thì giờ đi vòng tròn chung quanh cái mặt đồng hồ.

Của N. H. Duy — Hanoi

1. Gặp mấy...

Ba là một trò rất hay nói chuyện trong lớp. Một hôm thầy giáo định phạt Ba, nên viết lên một mảnh giấy rằng:

« Ba nói chuyện cả ngày và hay tâm âm trong lớp » rồi bắt Ba đem về trình « ông thân sinh ».

Hôm sau, Ba mang lên cho thầy giáo tờ giấy hôm-trước.

Thầy đọc: « Thưa ngài, nó thế là còn khá đấy ạ, chứ mẹ nó ở nhà còn nói luôn mồm, gặp mấy kia ! »

2. Lý luận

LUẬT SƯ — Thưa các quan tòa, chắc các ngài cũng thừa hiểu rằng tôi đáng phạt là tội có định ý... Còn kẻ nào đã phạm tội mà không có định ý thì sẽ được tha, hoặc được giảm nhẹ đi... Đây cũng vậy: bị cao nhân kia chẳng qua chỉ muốn làm gãy cái « ba-toong » trên mặt kẻ đầu đơn kiện thời, chứ không có ý đánh người đó. Song cái « ba-toong » nó

cứng quá, nên mặt người ấy mới bị vỡ. Vậy đó chỉ là vô ý đánh phải người, xin tòa lượng xét mà tha thứ cho kẻ đã chột tay....

Lấy cậu Ấm ?

Một hôm có một cô tiểu-thư tân-thời, đứng ở cửa. Một thằng bé bán báo quen đi qua hỏi cô:

— Có có mua Phong-Hóa không?

— Có.

— Có có lấy luôn cậu ấm không?

— ? ! ? !

— (Quăng cáo cho Cậu ấm của Thái-phỉ đấy nhé !)

Của N. H. Phúc — Vientiane

Chiêm bao

L. T. — Nay bác xê, vừa rồi tôi nằm chiêm bao thấy tôi trúng số một ngàn đồng. Tôi liền mua một cái xe ô-tô 5 trăm, rồi tôi cho mẹ đi nhà tôi lên tỉnh chơi, ai ngờ đi đến giữa đường bị lốp nổ doảnh một tiếng, tôi giật mình thức dậy...

X. X. — Thế bác vào nằm ngủ nữa đi, để xem câu chuyện tiếp theo thế nào.

Của V. Hồng — Luang-prabang

Đánh cuộc

Hai chiến tướng vác vọt ra sân thử tài.
A bảo B — Đánh chấp bực, tôi chấp anh mỗi ván 15 điểm, anh bằng lòng không?

B — Thế lời thôi lắm, cừ thế này là gọn: anh chấp tôi bả ván, hễ anh được tôi « six zéro » (6/0), thì tôi mất cho anh ba chai bố.

A — !!!

AI ĐỌC "ĐO' I NAY"

Không biết các

SÁCH "VÌ NƯỚC" SAU ĐÂY CŨNG LÀ:

Về bộ Công nghệ có: Dạy làm 40 nghề ít vốn 2\$00; 30 nghề dễ làm 1\$50. Kim-khí và cơ-khí 0\$80, v. v. — Về bộ Thể-thao có: Tập võ Túc (1 à 5) 1\$76, Võ Nhật 0\$50, võ ta 0\$40, võ Tây 0\$60, Dạy đi-ban 0\$30. — Về bộ Y-học (lâm thuốc) có: Y-học tâng-thư (1 à 10) 5\$00, Sách thuốc kinh-nghiệm 0\$59, Xem mạch 1\$70, Dàn bà 1\$00, Trẻ con 1\$00. — Về bộ Thân học: Dạy Thôi-miên (1 à 5) 2\$00 và T. M. Nhật-bản 0\$50, Trường sinh-thuật 0\$50. — Về bộ Mỹ-thuật có: Sách dạy đàn Huê và cải lương 0\$50, Sách dạy vẽ 1\$00, Dạy làm ảnh 1\$00. — Về bộ Lịch-sử có: Đinh Tiên Hoàng, Lê Đ. Hành v. v. — Về bộ Doanh-nghiệp có: Những điều nhà buôn cần biết 0\$40, Thương mại kế toán chỉ nam 1\$50. Còn các thứ linh-tinh như Nam nữ bí-mật, Gia Lễ, Học chữ táy v. v. Ngót 100 thứ. Xa mua thêm cước gửi mua buôn có trừ huê hồng. Thơ đề:
NHẤT-NAM, 102, Hàng Gai, Hanoi

HIÊU THUỐC TÂY HÀNG GAI

PHARMACIE de HANOI - 13, Rue du Chanvre, 13

HOANG-MONG-GIAC VÀ NGUYỄN-HẠC-HAI
BAO-CHẾ HẠNG NHẤT TRƯỜNG ĐẠI-HỌC PARIS

Chính chủ - nhân tiếp khách và trông nom chế các đơn thuốc cần thận
CÓ BÁN: Rượu bổ Vin Tonique Alexandra 1\$95

Những việc chính cần biết trong tuần lễ

MIỀN BẮC

Hai trường Kỹ-nghệ Hanoi, Haiphong có lễ hợp nhất

Muốn thi hành chính sách tiết kiệm, Chính-phủ định tổ chức lại hai trường Kỹ-nghệ Hanoi và Haiphong cho hợp nhất và sẽ dùng trường ở Haiphong làm trường chính, sẽ chuyên bớt khí cụ vật dụng ở trường Hanoi xuống để dùng vào việc dạy học. Ông Thống-sứ sẽ cử một hội-dùng nghiên-cứu về vấn đề này.

Hơn trăm hàng rong đình nghiệp bị tống thuế

Haiphong. — Trước kia các hàng rong như hàng rau, hàng hoa quả, hàng quà bánh v. v. đều phải trả \$80 về một tháng, nay bỗng bị tăng lên gấp đôi, \$160 nên vừa rồi có đến hơn trăm hàng đình-nghiệp và rủ nhau đến kêu tại tòa Đốc-ly xin giảm thuế. Ông Đốc-ly còn đương xét lại việc này.

Kỳ thi thừa phát

Kỳ thi thừa phát hạng ba và hạng năm sẽ mở vào ngày 16 Mai ở Hanoi, thi tại một trường công trong thành phố. Phủ Thống-sứ đã nhận được tới ba trăm rưởi đơn dự thi.

Ngọ-Báo đình bản

Theo mệnh lệnh của ông Thống-sứ Bắc-kỳ, kể từ 30 Avril 1935, ban đồng nghiệp Ngọ-Báo phải đình bản trong một thời hạn mà hiện nay chính-phủ chưa quyết định.

Theo lời ông Học thi N.B. phải đình bản 15 hôm.

Bạc đồng cũ của Đông-dương nay bán được giá rất cao.

Hiện nay, bạc đồng cũ mang đến Đông-pháp ngân hàng đổi có thể được 0,82, mà có lẽ rồi ra giá còn cao nữa.

MUA NỤC 1935

CÁNG

NỀ 100 RUE DU COTON - HANOI

có tám kiểu lạ bán buôn bán lẻ

Cần mua một cái xe nhà và một cái xe đạp còn tốt. Hối M. Miên 51 Rue des Eventails từ 12 đến 2 giờ.

Nguyên do là nước Mỹ hiện nay đang bỏ vàng ra thu bạc về, giá bạc ở Hương-cảng vì đẩy lên cao, nên nhà Đông-pháp ngân hàng mới chịu mua cao lên để lưu hành sang ngoại quốc. Năm sáu tháng trước đây, 1000 bạc Đ. P. ăn 1.600 bạc Hương-cảng, nhưng nay chỉ ăn có 1.030 bạc H.C. thôi.

Hội Phật-giáo ở Thái-bình.

Chi hội Phật-giáo ở Thái-bình đã thành lập. Hôm cử lễ có tới ba trăm tăng ni trong toàn hạt về họp, gần một nghìn người vào chân thiện tín hội viên. Ông Đào-thiện-Luận được cử làm đại-biểu. Ông huyện Thụy-Anh Vũ-như-Trác lên diễn đàn nói về mục đích của hội Phật giáo và sự tích Phật tổ cùng đạo-lý và triết-lý đạo Phật.

Giá riêm bắt đầu hạ

Gần đây, một số ít hiệu buôn lo đã giảm giá riêm từ xu. rưỡi xuống một xu. Có lẽ chẳng bao lâu nữa riêm sẽ bán đồng loạt một xu, vì thuế riêm hiện đã hạ.

Bảo-cử hội-viên thành-phố

Hanoi. — Chủ nhật vừa qua 5 Mai 1935 tại tòa Đốc-ly và chợ Gạo đã có cuộc bảo-cử hội-viên thành phố. Kết quả chưa ai trúng cách. Vậy đến chủ nhật 12 Mai này sẽ có cuộc bầu lại.

Haiphong. — Cùng ngày hôm 5 Mai, tại Haiphong cũng có cuộc bảo-cử hội-viên thành-phố. Những ông sau này được trúng cử hội-viên thực-thụ (theo thứ tự):

Ô.Ô. Bùi-dinh-Từ, Ng.-hữu-Bôn tức Paul Sen, Ng.-bá-Nam tức Thy-Nam và Bạch-thái-Tông.

Vậy còn thiếu 2 hội-viên thực-thụ và 2 hội-viên dự-khuyết, đến chủ-nhật tới đây sẽ bầu lại.

Ở Hải-phòng, sự cạnh tranh nghe chừng kịch liệt lắm. Ông Tông và ông Bách suýt bạn chết nhau.

Vô-dịch Đ.D. hòa Vô-dịch B.K. 1-1

Chiều chủ nhật 5 Mai tại bãi Maignin, hai đội ban 9e R.I.C. vô-dịch Đông-dương và Eclair vô-dịch Bắc-kỳ tranh cúp Hương-kỳ lần đầu, đã hòa 1-1. Eclair hôm ấy chơi rất hay, được công chúng hoan-nghênh, thứ nhất là Trương và Fays, thực là hai ngôi sao sáng trên bãi.

Dầu săng và dầu hỏa có cơ hạ giá

Có tin rằng giá dầu săng và dầu hỏa sẽ hạ bớt nhiều:

100 kg. dầu săng hiện giá 114 quan sẽ hạ xuống còn 80 quan.

100 kg. dầu hỏa hiện giá 99 quan sẽ hạ xuống còn 68 quan.

Giá nhập cảng hạ thì giá bán ra cũng phải hạ nếu các nhà nhập cảng không quá vụ lợi.

MIỀN NAM

Annam sáng chế ra máy bay

Saigon. — Ông Hồ-đắc-Cung, giúp việc cho một hãng ô-tô ở Saigon, gần đây có sáng chế ra một cái máy bay nhỏ, làm theo kiểu Henri-Mignet. Ông đã gửi mua một cái động cơ riêng về máy bay nhỏ 25 mã lực giá 5.000 quan. Vỏ và cánh đã làm xong, chỉ còn chờ động cơ về lắp vào là bay được.

Ông Cung trước tốt-nghiệp trường kỹ-nghệ điện khí ở Montpellier, có làm lụng ở Marseille được 2 năm và được thưởng mẽ-day trong cuộc Đấu-xảo quốc-lê ở Montpellier.

6 năm gần đây ông giúp việc cho một hãng ô-tô.

Định xây một cung điện lớn ở Dalat

Đức Bảo-Đại có ngở ý muốn lập một cung-diện Thừa-lương tại Lan-biang, vì hiện nay mỗi khi ngự ở Dalat, Ngài phải tạm ở tại nhà nghỉ của Nam-phương Hoàng-hậu.

Việc lập cung-diện ở Dalat sẽ cản trở cho việc dự-định sáp nhập miền Dalat vào miền Nam.

TRUNG-HOÀ

Nước Tàu bỏ thuế lợi tức

Thượng-hải. — Sau một cuộc nghiên-cứu kỹ càng, Bộ Tài-chánh đã ấn định từ 1er Juillet 1935 trở đi bỏ hẳn thuế lợi tức (impôt sur le revenu). Bản dự-án này đã được viện Lập-pháp chuẩn y.

Quân cộng-sản đã kéo cả về Tứ-xuyên

Vân-nam-phủ. — Quân cộng-sản đã rời địa phận Vân-nam kéo cả về Tứ-Xuyên. Bị quân của Tứ-Xuyên khai chiến nhiều trận kịch liệt, nên quân cộng-sản không chống nổi, đã kéo lui về mặt Tây-Bắc.

CINÉMA PALACE

LE MEILLEUR SPECTACLE DE HANOI

Tuần lễ này

Từ thứ tư 8 đến thứ ba 14 Mai 1935

CHIẾU PHIM:

LA VIE PRIVÉE D'HENRY VIII

do một tài tử nước danh hoàn cầu Charles Laughton sắm vai chính. Một phim hay khôn xiết kể và đáng rất công trình vĩ đại. Trước khi xem phim Đời tư Vua Henry VIII ta nên biết qua mấy cái đặc sắc sau này: Ban đầu theo điện hát trong phim này là chính của vua Henry VIII soạn lấy ngày trước. Y phục lối cổ của tài tử Ch. Laughton mặc may theo kiểu mẫu vẽ trong tranh đời xưa và những quần áo này may hết hơn 75.000 quan. Vai vợ vua Henry VIII lại chính là vợ tài tử Ch. Laughton sắm. Phim còn nhiều đoạn kỳ lạ hoạt động vui vẻ lộng lẫy. Phim này của Hãng United Artists. Ai ai cũng nên xem phim LA VIE PRIVÉE HENRY VIII vì là một phim lạ lùng hiếm có.

Rạp PALACE sắp chiếu 2 phim tuyệt tác sau này

1° LA ROBE ROUGE

2° LE MASQUE QUI TOMBE

CINÉMA TONKINOIS

Từ thứ sáu 10 đến thứ năm 16 Mai 1935

CHIẾU PHIM:

CES MESSIEURS DE LA SANTÉ

Phim đồng theo vở của ông Paul Armont và Leopold Marchand. Dẫn cảnh là ông Pière Colombier do những tài tử Raimu, Lucien Baroux và Edwige Feuillère sắm vai chính. Chuyên phim vui cười sướt buội. Tài tử Raimu phụ trợ trong phim này ai xem cũng phải ôm bụng mà cười nước nớc.

Hội Vạn-Quốc Tiết-Kiệm

(Hội tư bản lập theo nghị định ngày 12 tháng tư năm 1916)

Vốn của hội đã nộp đủ cả rồi là:

1.000.000 lượng bạc Thượng-Hải và 8.000.000 quan tiền Pháp

XỔ SỐ HOÀN VỐN PHIẾU TIẾT-KIỆM — Mở ngày 29 tháng tư tây 1935

Chủ tọa: Ông LƯU CANH — Dự kiến: Các Ông: DAVIT, TRAN VĂN GIA

Cách thức số 2 — Bộ số 257		
2947	Ông Hra Thinh ở Phan-thiết đã góp 58\$ nay được lĩnh về	\$ 250,00
7313	Bà Bùi huy Hanh, 11 phố Tirant Hanoi đã góp 104\$ nay được lĩnh về	500,00
12213	Ông Vũ bá Lai Visiteur Gare Thanh hóa đã góp 40\$ nay được lĩnh về	250,00
14010	— Vũ văn Phúc ở Nam-dịnh đã góp 26\$ nay được lĩnh về	250,00
6105	Phiếu không đóng tiền	
Cách thức số 3 — Bộ số 185		
215	Bà Nguyễn thị Can ở Phumy đã góp 960\$ nay được lĩnh về	1.000,00
Cách thức số 3 — Xổ số chia tiền lợi số tiền chia là: 405\$84		
2709	Ông Nguyễn Tru ở Phudiên	50,73
2717	— Nguyễn văn Thu Tirailleur Section Infirmier Coloniaux à Hanoi.	50,73
2718	— Nguyễn văn Thu	50,73
2721	— Lê-văn-At Sergeant Chef Camp des militaires mariés de la Concession à Hanoi.	50,73
2722	— Đinh viết Vy ở Hà-tĩnh	50,73
2724	— Monteury Devilleuneuve ở Saigon.	50,73
2728	— Nguyễn viết Thu ở Nam-dịnh	50,73
2729	— Phạm truyền ở Nam-dịnh.	50,73
2707	Phiếu này đã lấy bỏ.	
Cách thức số 5 — Xổ số hoàn vốn gấp bội		
13796 A	Ông Võ văn Tiên ở Tân-châu đã góp 30 \$ nay được lĩnh về	2.500,00
Cách thức số 5 — Xổ số hoàn nguyên vốn — Bộ số 1787		
12994 A	Ông Abadie ở Tân-ninh đã góp 20 \$ nay được lĩnh về	500,00
15730 A	— Hứa Thanh ở Tourane đã góp 7\$ nay được lĩnh về	200,00
21786 A	— Lý Kiên ở Biên-hóa đã góp 2\$ nay được lĩnh về	200,00
22090 A	— La văn Tân ở Bảo-hà đã góp 2\$ nay được lĩnh về	200,00
22690 A	— Nguyễn văn Luật ở Saigon đã góp 1\$ nay được lĩnh về	200,00
1587	} Phiếu không đóng tiền	
12948 A		
9845 A		
15674 A		
Cách thức số 5 — Xổ số miễn góp — Bộ số 2843 xổ trung		
8489	Ông Lê văn Phong ở Pnompenh có phiếu	1.000,00
21295 A	Bà Ngô thị Nhung ở Mondzuong có phiếu	500,00
20390 A	Ông Amblet ở Phutho có phiếu	200,00
2781 A	} 4 phiếu này không đóng tiền, không được dự cuộc xổ số trên đây	
4772 A		
6557 A		
7560 A		
Ba phiếu trên đây đều được lợi lấy một phiếu miễn góp		
Cải chính		
(kỳ xổ số miễn góp mở ngày 28 Mars 1935) — Bộ số 268		
6928	Bà Lý Tu tức Nguyễn thị Thị, làng Thịnh-liệt tỉnh Bắc-giang.	500,00
Số tiền hoàn vốn gấp bội cho phiếu số 5 về tháng Mai 1935 định là 5.000\$. Kỳ xổ số sau mở vào ngày thứ ba 28/5/35.		

A-NINH thấy hai người đàn bà biết rất rõ về nước Nga-la-tư, thì sẵn lòng cải chính những điều sai lầm.

Khi nói chuyện đến âm nhạc, bà Lê-nô-la và cô Diêm-mai xin chàng cho nghe một bài hát Nga. Trong phòng có một cái phong cầm nhỏ. Sa-ninh vui vẻ nhận lời và tay ấn đàn, miệng hát.

Cái giọng cao lanh lạnh hơi đá giọng mũi của chàng được hai người khen ngợi, nhưng nhất là sự dịu dàng và trong trẻo của tiếng Nga thì hai người lấy làm hay tuyệt, và nài Sa-ninh dịch cho nghe. Vì những bài chàng vừa hát không thể tả được tính cách văn thơ Nga, Sa-ninh lại dịch và hát những câu thi ca của Bút-kinh, mà Ga-linh-ca hòa vào âm nhạc.

Phút thần tiên bao giờ ta quên được! Bà Rô-zen-li và cô con gái bà vui mừng khôn xiết kể. Bà mẹ nhận thấy tiếng Nga và tiếng Ý giống nhau như hệt. Bà nói những tên Bút-kinh và Ga-linh-ca nghe kêu như tiếng Ý, cùng là những chữ mgnonié (chốc lát), o vieni và somnoi (vội ta) siamuoi. Đoạn, Sa-ninh xin hai người cho nghe những ca từ Ý-dại-lị. Tức thì bà Lê-nô-la đứng dậy ra ngồi trước phong cầm cùng Diêm-mai ca những bài hợp tấu và độc tấu. Bà mẹ chắc trước kia có giọng hạ trầm hay lắm, giọng thiếu nữ thì hơi yếu, nhưng dịu dàng, êm ấm.

VI

Sa-ninh mơ màng ngắm nghĩa Diêm-mai hơn là nghe nàng hát. Ngồi hơi lùi lại phía sau, và lánh sang một bên, chàng tự nhủ thầm rằng thân cây gôi cũng không tranh được phần yêu điệu và mềm mại với thân thiếu nữ. Khi hát đến đoạn tình tứ cảm động, Diêm-mai ngước mắt nhìn lên, thì Sa-ninh trông tượng lờn nhàn tuyền kia sẽ mở rộng trời ra. Đến Ban-tạ-lăng, nhìn đã quen mắt rồi, mà cũng bị cái dung-nhan lộng lẫy ấy làm cho phải ngây người. Lão đứng tựa vào cánh cửa, cảm và miệng lấp dưới cái cà-vạt rộng, trịnh trọng lắng tai nghe ra dáng một nhà sành sỏi. Diêm-mai và bà Lê-nô-la hát xong bài hợp-tấu, bà mẹ lại khoe giọng Y-minh hay lắm, sang sảng như tiếng bạc, nhưng, đáng tiếc, con trai bà đến kỳ vô tiếng và thầy thuốc cảm không cho hát.

Ban-tạ-lăng cố nhớ lại để tặng Sa-ninh, những điệu mà ngày xưa lão hát rất giỏi. Ông già lâu nhàu bực tức, nhăn mặt, vô đầu thề rằng đã bao năm, ông ta thôi không hát nữa, nhưng ngày xưa, ông ta đã có phen tự hào, tự kiêu một cách đích đáng về tài năng của ông ta. Ông ta nói tiếp rằng thời ấy là thời của các nhà đại ca nhạc thuộc phái cổ

GIÒNG SUỐI XUÂN

của IVAN TOURGUENEFF (1818-1883)

(tiếp theo)

điển, — không thể so sánh họ với bọn tài tử giọng ăng-ăng ngày nay được. Bấy giờ thực có một phái ca nhạc chân chính, và ông ta, Ban-tạ-lăng Xíp-ba-tô-la ở thành Va-rê-xa, tiếng tăm lừng lẫy : ở Mộ-đen, người ta ném thưởng ông ta cái mũ kết bằng lá nguyệt quế, và, để chúc tụng nhà tài-tử, người ta thả chim bồ-câu trắng lên sân khấu. Sau cùng, ông lão khoe rằng vương

diễn, — không thể so sánh họ với bọn còn tôi trung vai Y-a-gô, và khi chàng đọc câu...

Nói đến đây, Ban-tạ-lăng đứng lấy bộ cất và giọng cảm-dộng tuy hơi run run, khàn khàn, lão hát :

L'i... ra daver... so daver...

Lo piu no... no... no... no termero.

Rồi lão nói tiếp :

— Thì cả nhà hát phải rung động, thưa ông; Mạnh mẽ, tôi hát đáp lại :

tước Tác-bô-si-ky, il principe Tarbuss-ky, ngày nào cũng khăn khăn mời mọc lão đi du lịch quanh Nga-la-tư một vòng, hứa trả lão từng núi vàng!.. từng núi vàng!.. Nhưng lão, nhưng Ban-tạ-lăng từ chối, không đành rời bỏ nước Ý-dại-lị, tổ quốc của Đấng-tê, il passe de Dantel!.. Rồi hoạn nạn kế tiếp nhau mà đến, lão qua đại đột. Ông già ngưng kể, thở dài, rồi lại nói đến thời kỳ cổ điển của ca nhạc, nhất là nhắc tới nhà đại danh ca Gác-xi-a mà ông ta lấy làm thâm phục.

— Một vĩ nhân! — ông ta kêu lên như thế — Il gran Garcia, nhà đại tài Gác-xi-a không bao giờ thêm hát bằng cái giọng óc như bọn tiểu cao thanh, tenorecci, ngày nay; luôn luôn chàng lấy giọng ngực, voce di petto, si ! Ban-tạ-lăng nắm tay đập mạnh vào cửa tay áo đàn !

— Nhà đại tài tử ! một cái hỏa diệm sơn, thưa ông, signori miei, một cái hỏa diệm sơn, un Vesuvio ! Tôi đã được hân hạnh diễn kịch với chàng trong vở Othello, vở ca kịch của đại kịch gia Lô-si-ni, dell'illustrissimo maestro Rossini. Gác-xi-a trung vai O-ten-lô,

L'i... ra daver... so daver... so il fato Temér piu non dovro !

... Và Gác-xi-a, bỗng như tiếng sét, như con hùm ;

— Morro !... ma vendacato.

... Và khi Gác-xi-a hát... khi tài-tử hát điệu Matrimonio segreto Pria che spunti.... thì nhà đại tài-tử Gác-xi-a, il gran Garcia, sau câu Y cavalli di galoppo... đây này, nghe tôi, nghe tôi đây này, sẽ nhận thấy tất cả sự phi phạm, con'e stupendo !.. Đó, Gác-xi-a hát như thế đó.

Ban-tạ-lăng cao giọng hát một điệu rất cầu kỳ, nhưng chỉ được mười vãn là phải ngưng lại để ho, rồi lão làm điệu bộ chán-nản mà nói rằng :

— Có sao lại làm cho tôi khổ sở thế này?

Diêm-mai vỗ tay hết sức mạnh và kêu :

— Hay ! hay !

Rồi nàng chạy lại sẽ đập yêu vào vai chàng « Iago » khổ nạn. Chỉ một mình Y-minh là thẳng thắn cười sảng sặc. La Fontaine chẳng đã nói : « Cái tuổi ấy không biết thương hại » đấy ư ?

Sa-ninh tìm lời an ủi ông già, mà chàng nói bằng tiếng Ý. Trong cuộc du-lịch sau cùng của chàng, chàng đã học được ít nhiều tiếng nước ấy. Chàng nói đến paese del Dante dove il si suona và đọc câu thơ có tiếng :

Lasciate ogni speranza,

Hai câu ấy là tất cả gánh vác thơ Ý của chàng.

Nhưng Ban-tạ-lăng vẫn tức tối, giận dữ. Lão cúi gằm mặt xuống, đưa cặp mắt hung tợn liếc quanh mình, giống như hệt một con quạ sù lông hay một con điều hâu xám. Y-minh bèn lên báo chí — như các con nuông, động một tí là mặt cậu đỏ bừng — rằng muốn được vui lòng ông bạn, nàng nên đọc cho ông ta nghe một vở kịch của Malz vì nàng đọc giỏi lắm ! Diêm-mai, vừa cười vừa đánh sẽ lên bàn tay em báo rằng chỉ luôn luôn phát minh ra « những ý tưởng ngộ nghĩnh ». Nhưng nàng cũng chạy vào buồng lấy mang ra một quyển sách nhỏ. Nàng ngồi gần đèn, đưa mắt nhìn quanh mình một lượt, giơ ngón tay trở lên, cái điệu bộ rất thông thường của người Ý để báo im mà nghe, rồi nàng đọc.

VII

Malz, một nhà văn-sĩ bản xứ về năm 1830, tả những nhân vật thành Phan-phô một cách rất tức cười. Có tài lanh lẹ, không sâu sắc mấy, tác-giả dùng lối văn thô ngữ mà viết nên những hài kịch, ngắn và nhẹ nhàng, đơn sơ.

Diêm-mai đọc, quả thực, hay lắm, như hệt một cô diễn kịch. Vai nào thể nào, tình tình ra sao, nàng tả được đúng cả và nhờ về giọng giới Ý đại-lị, nàng đã nhận được của người đồng bang cái tài sản diễn kịch bằng điệu bộ. Giọng dịu dàng lúc nào cũng hợp với nét mặt dễ thay đổi của nàng. Khi đọc đến vai một con điên khổ nạn, hay một viên thị trưởng ít học, nàng tìm ra được những cái nhăn mặt buồn cười hết chỗ nói, nhúu cặp mắt lại, phồng lỗ mũi lên, lấy giọng the thé nói trong cổ họng... Trong khi đọc, nàng giữ vẻ nghiêm trọng, nhưng lúc thỉnh-giã (trừ Ban-tạ-lăng, lão đã rời sang buồng khác để khỏi phải chương tai vì những tác-phẩm bá-lạp) không nín được cười và làm cho nàng phải ngưng lại, thì Diêm-mai bỏ tung quyển sách ra, và ngật đầu về phía sau mà cười âm lên, khiến những mơn tóc mềm óng vật đi, vật lại ở vai nàng. Khi ai nấy yên lặng, nàng lại đọc, và lại nghiêm trang như trước. Sa-ninh, cặp mắt đăm-đăm, không rời cô đọc sách. Chàng lấy làm khó hiểu vì sao cái dung nhan tiên tử kia lại bỗng dựng nhần nhó một cách buồn cười hay phạm tục đến thế được.

Diêm-mai trung vụng nhất những vai thiếu nữ, những vai « tình-nhân »,

(Xem trang sau)

VO-ĐỨC-DIÊN
KIẾN TRÚC SƯ — TỐT NGHIỆP T.M.T.Đ.P.
NGUYỄN-TƯỜNG-LÂN
Họa sĩ tốt nghiệp T.M.T.Đ.P.
Nº 57, Route de Hué, Nº 57

Chuyên vẽ kiểu nhà to, nhỏ, trong các thành phố. Chịu bảo các thức - tính chủ vật liệu. Đi xa không tính tiền thêm.

Có giấy học-sinh thì vào các ban trường Mỹ-thuật. Giấy toán pháp thường và toán pháp thuộc về kiến-trúc.

HÃY CON THOANG THOANG HƯƠNG TRÁM GIỮA PHAI

NƯỚC HOA "CON VOI"
NỒI TIẾNG THƠM MÁT, NHẸ NHANG VÀ THƠM RẤT LÂU!

1 lọ 3gr 0\$26
1 tá... 1.60
1 lọ 6gr 0.80
1 tá... 2.50
1 lọ 20gr 0.70
1 tá... 6.00

ELFIS
JUAN
sence Jasmi
PRUC
Ageri
19 ALIUM
HAIPHONG

Bệnh lậu, dương-mai, hột-xoài trị bằng

THUỐC Á-ĐÔNG BƯỚC CHẶNG?

Chúng tôi, thấy thuốc trị bệnh Phong-Tính bán nhiều quá, nhưng sao số người bị bệnh ấy, theo bản kê của số Y-Tế, thì càng ngày càng tăng.

Thuốc người ta bán không hiện-nghiệm chẳng? Hay là người có bệnh không tận tình lo uống thuốc, cứ để truyền lây ra mãi?

Không biết lẽ phải ở đẳng nào, chúng tôi liền đề tâm nghiên-cứu và thí nghiệm lần lần, để thử có tìm được 1 thứ thuốc Á-Đông thiết tinh hay, trị cho đặng 3 chứng bệnh, Lậu Dương-Mai và Hột-Xoài. Vì nếu bỏ ịch được cho đời, thì cũng có cả danh lợi cho chúng tôi. Năm bắt đầu thí nghiệm là 1930, tới cuối 1934 mới thấy kết quả. Vậy xin tuyên bố những con số sau đây:

Thứ thuốc thí-nghiệm	Năm	Số người bệnh			Số được mạnh			So sánh	
		Lậu	Dương mai	Hột xoài	Lậu	Dương mai	Hột xoài	Số người bệnh	Số được mạnh
Thuốc bột	1930	20	20	10	5	7	5	50	17
Thuốc nước	1931	20	20	10	10	11	5	50	26
Thuốc hoàn mặt	1932	20	20	10	8	8	7	50	23
Thuốc hoàn viên	1933	20	20	10	13	11	7	50	31
	1934	20	20	10	19	18	9	50	46

Vậy thí thứ thuốc hoàn khô hiệu-nghiệm hơn hết. Năm 1930, 50 người trị đặng 31 người. Năm 1934, chúng tôi gia giảm lại và đổi cách thức bào chế lại. Kết-quả: 50 người trị đặng 46 người (92%).

Thuốc Á-Đông trị đặng 3 thứ bệnh mà đến số đó thì cũng là khá lắm. Chúng tôi liền mạnh bạo làm ra thiết nhiều, từ đây gởi phát-hành khắp xứ Đông-Dương. Tên thuốc đặt là:

N° 60 Huế-liểu giải-độc hoàn

Bất kỳ Lậu, Dương-Mai hay Hột-Xoài, đang cấp hành, uống 6 ve tuyệt nọc. Bệnh kinh-niên uống 12 ve theo lời dặn thì thiết mạnh. Về sau sanh con mạnh giỏi không ghé chốc. (Bảo lãnh làm toàn bằng thuốc Á-Đông thượng hạng).

Bảo chế tại: **VÕ-ĐÌNH-DẪN DƯỢC-PHÒNG**

(SANG LẬP ĐÃ 15 NĂM)

323, Rue des Marins, 323 — CHỢ-LỚN

Có trên 600 đại lý ở khắp nơi, cần thêm đại lý ở Trung, Bắc

PHẦN CUỘC — 118, Rue d'Espagne Saigon — 179, Bd Albert 1er Dakao — 34, Route Coloniale, Nhatrang.

Pnompenh, Quinhon, Falfo, Huế, Tourane sắp thành lập.

Đại-lý ở Bắc-kỳ: Librairie MAI-LINH, 60-62, Paul Bert, Haiphong

Librairie MAI-LINH, 73, Rue du Coton, Hanoi

THORADIA

Một phương-pháp mới để sửa-trị sắc đẹp

Lối mới bỏ buộc những trang sức không được ra ngoài y-dược khoa. Vì nếu những trang sức không có tính cách sửa-trị, do cho chữ ký của Dược-sĩ bảo-đảm, thì không những là dùng không ăn thua gì mà lại còn hại nữa. Vậy các bà, các cô, chỉ theo phương pháp Tho-Radia là được vừa ý và cần thận vì những trang-sức Tho-Radia vừa làm lũng vẻ đẹp, vừa sửa-trị da-dễ.

Kem, phấn và sà-phòng Tho-Radia chỉ bán tại các tiệm thuốc nào do các Dược-sĩ làm.

Phòng kiến trúc

NGUYỄN CAO LUYỆN
HOÀNG NHƯ TIẾP
TÔ NGỌC VÂN

N° 54, RICHAUD, N° 54
(sẽ nhà thương Bảo hộ)

N° 42, TRANG THỊ
(Borgnis Desbordes)

MAISON NHUẬN-ỐC ARCHITECTURE

(Avant - Mètre et mètre définitif)

Mười bảy năm chuyên vẽ kiểu nhà theo luật vệ-sinh thành-phố Hanoi. Đã có bốn trăm kiểu nhà của Bản-sở vẽ, mà đã xây tại Hanoi và các tỉnh xin tính giá hạ.

Siège : 168, Rue Lê - Lợi — Hanoi
Succursale : 63, A Me Joffre — Thanh-Hóa

XIN GIỚI THIỆU

Có dự thi cuộc thi của C. P. A.

HAI MÓN THUỐC TRỊ LẬU, GIANG RẮT THẦN HIỆU

Nếu dùng đủ thứ thuốc mà bệnh chưa khỏi,

1- Bệnh Lậu thì nên mau mau dùng thuốc Châu phách qui đông hoàn số 15. Giải sạch vi trùng, làm thông tiểu tiện, không công phạt tạng thận, không hại dương sinh dục, chóng khỏi bệnh mà lại rẻ tiền. Giá mỗi hộp 1\$ dùng 5 hôm. Bệnh mới phát dùng ít mà chóng lành. Bệnh kinh niên dùng nhiều thì tuyệt nọc.

2- Bệnh Giang mai nên dùng Giải độc sát trùng hoàn số 26, giải hết gốc độc, sát hết vi trùng, không hại dương sinh dục, khỏi sợ di truyền cho con cháu. Giá mỗi hộp 1\$ dùng 5 hôm. Bệnh mới phát nên dùng sớm khỏi sợ thành kinh niên. Bệnh kinh niên mau lo trừ, khỏi lo hậu hoạn.

VÕ-VĂN-VÂN DƯỢC-PHÒNG Thudaumot (Nam-kỳ)

Đại lý—**HANOI**: Nguyễn Văn Đức, 11, Rue des Caisses—**YÊN-BA Y**: Maison Phú Thọ, 8, Yên Lạc—**PHỦ-LÝ**: Bùi Long Tri—**NAM-ĐÌNH**: Việt Long, Sau Chợ Cửa-Trương—**HONGAY**: Hoàng Đào Quý—**THANH-HÓA**: Gi Long dược phòng VINH. Sinh Huy, Rue Maréchal Foch—**THÁI-BÌNH**: Trần Văn Nhã, Maison Phúc Lai—**TRÚC-NINH** hiệu ở ĐÔNG-ĐÔNG.

và gặp cảnh tán tình thì nàng đọc hồng hân. Và nàng cũng nhận biết chỗ kém của mình, và nàng có vẻ mặt riêu cợt hình như để tỏ rằng mình không tin những lời thề thốt nồng-nàn, những lời làm rung động tâm hồn, mà tác giả dùng cũng không nhiều nhận gì.

Thời giờ đi quá mau, và mãi lúc đồng hồ treo đánh 10 tiếng. Sa-ninh mới tưởng tới đi.

Chàng dấy dậy như bị rắn cắn :

— Ông sao vậy? Bà Lê-nô-la vội hỏi.

— Nhưng tôi phải đi Bá-linh chiều hôm nay, tôi đã nhận chỗ ở xe ngựa rồi.

— Máy giờ xe chạy?

— Mười giờ rưỡi.

Diễm-mai kêu :

— Thế thì không kịp rồi. Ông hãy ngồi chơi một lát nữa... để nghe tôi đọc nốt...

Bà Lê-nô-la hỏi :

— Ông đã trả tiền vé chầu, hay mới trả trước một ít để giữ chỗ?

— Tôi trả đủ cả tiền rồi, Sa-ninh vừa nhìn mặt vừa đáp lại.

Diễm-mai nháy mắt nhìn chàng, rồi cười phá lên. Bà mẹ lấy làm không bằng lòng về cử chỉ của con :

— Ô kia! ông tiêu phí vô ích mất một món tiền mà mày cười được ư?

— Ô! có hề gì điều đó. Sự tiêu phí không thể làm cho ông Sa-ninh sạt nghiệp được... Chúng ta sẽ an-ủi ông. Ông soi một cốc nước chanh nhé?

Sa-ninh nhận uống cốc nước chanh, rồi Diễm-mai lại đọc, và ai nấy lại vui vẻ như trước.

Đồng hồ đánh mười hai giờ đêm, Sa-ninh xin về. Diễm-mai nói :

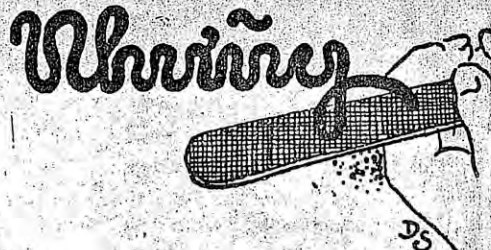
— Nhưng phải ở chơi P! an-phô vài hôm đây... Sao ông lại cứ vội đi thế? Ông ở đây cũng sẽ thích bằng ở nơi khác kia mà.

Rồi, ngưng một giây, nàng lại mỉm cười nói tiếp :

— Tôi chắc rằng ở đây ông cũng sẽ không thích bằng ở đây.

(còn nữa)

Thục-Tú dịch

Vào hay chưa vào

« Một đêm trước » của Tam-Lang :

— *Thằng Tư gầy thừa lúc mọi người lộn sộn toan nhẩy trốn vào gian nhà Sáu kho tối om như cái hang chuột...*

Thế nghĩa là nó đã nhẩy vào rồi, chứ còn toan với định gì nữa. Nó vào rồi, nhưng nghĩ đến vợ nó, nó lại chạy ra theo phải không ông???

Thân thiết hơn... lạnh lùng

(bài tắt lửa lòng)

— *Câu hỏi của anh tuy số sàng, mà còn có vẻ thân-thiết hơn những cách lạnh lùng của người khác...*

Thế thì cố nhiên rồi!

Cảnh lạ

(bài chẳng phụ lòng) :

... *Cảnh trời bề mệnh mang, sóng vỗ lạt trời, mây sa đáy nước...*

Mây sa thế nào được đáy nước, nhất là khi sóng vỗ lạt trời? Thật là một cảnh lạ.

Ngân-Sinh

Say rượu

Có V. H. Tần Ngọc có một tật, bé tí tẹo thôi, vì nó là tật chung của các thi sĩ: cô hay uống rượu và hay say.

Chả thế, hôm nọ viết bài « Theo chân Lưu Nguyễn », (P. H. số...), cô say đến hai bận :

Đề say trông mây bay trời gấm.

Đề muôn năm muôn năm, ôi mười năm, ta say đắm.

Qua bài sau, cô thổ thê :

Em không muốn say sưa bên hồ vắng. Không muốn là ngoạn lãm đây! Vì say bên hồ vắng thì thân liễu yếu rơi xuống nước là thường!

Thế say ở đâu tốt? Á đây :

Em muốn say sưa trong ngày xuân rực rỡ.

Đến « chiều hôm qua », cô lại say, say chồn nguy hiểm :

Em rạo bước say sưa bên hồ vắng.

Rồi :

Em dừng bước say trông người hồ hững.

Cô nói khoác! Tôi chắc cô không trông người hồ hững, cô trông người quay tít,

Rồi :

Anh tưởng em đương mê say mắt miết.

Say dứt đi rồi, còn tưởng với tung gì!

Trời đất ơi! đàn bà mà nghiện rượu.

Mai Nông-Sơn — Q. áng năm.

Hạt đậu đen

P. S.
Thưa quý báo, nếu quý báo không đăng, vì nề cô V.H. T.N. vì cô ấy đẹp, thì chúng tôi bất phục.
N. D. C. Trả lời: Thế ông Mai nông Sơn đã phục chưa?

quá, mà đều hay cả, nếu lần lượt đăng dần thì có khi phải một năm mới đăng hết hạt đậu đen gửi đến trong một tháng. Như thế, có lẽ mất thú cho độc giả. Vậy lại xin giao mục « hạt đậu đen » cho anh chàng Nhật dao Cạo. Để anh ta ngồi rồi mãi, sợ dao anh ta rì mắt.

KINH CAO ĐỘC GIÀ

Tạm hoãn cuộc thi nhật hạt đậu đen, vì những bài dự thi gửi đến nhiều

Kết quả cuộc thi nhật Hạt đậu đen sẽ đăng trong số sau.

P. H.

Ông Nguyễn Văn Vĩnh thường núp đằng sau những người đứng đay mà hành động. Vậy ông Vĩnh đâu?

Xã Xê vừa thoáng nghe thấy tiếng ông Chương tí hon vội hỏi lý Toét xem ông ấy đứng đâu. Độc giả tìm hộ xã Xê

Muốn được một mối lợi to: thì các nhà buôn nên dự cuộc thi quảng cáo đẹp của

C. P. A.

vì nhiều người sẽ biết đến cửa hiệu mình

Nhớ xem thể-lệ ở Phong-Hóa số 135, 136

VIÊN-DÔNG TỒN-TÍCH HỘI

HỘI TƯ-BẢN SÉQUANAISE THÀNH BA-LÊ-LẬP NÊN

Công-ty vô danh hùn vốn 4.000.000 phát-lãng một phần tư đã góp rồi
Công-ty hành động theo chỉ-dụ ngày 12 tháng tư năm 1916

Đăng-bạ Hanoi số 419

GIÚP NGƯỜI ĐÈ DÀNH TIỀN

Tổng cục ở Hanoi - 32, phố Paul-Bert - Giây nội số 892
Số Quản-lý ở Saigon - 68, đường Charner - Giây nội số 1099

BẢNG XỔ SỐ HOÀN TIỀN THÁNG AVRIL 1935

Mở ngày thứ hai 29 Avril 1935 tại sở Tổng-cục: 32, phố Paul Bert ở Hanoi hồi 9 giờ 30 sáng do ông Long chủ tọa, ông Phạm-văn-Thu và ông Nguyễn-Bình-Nam dự tọa cùng trước mặt quan Kiểm-Sát của Chính-Phủ

SỐ PHIẾU VÀ TRÚNG	DANH SÁCH CÁC NGƯỜI TRÚNG SỐ	Số tiền hoàn lại	Giá mua lại ngay	Giá phiếu đến đốc ống
Lần mở trước: Hoàn vốn bội phần				
3 103	3193-3 M. Nguyễn-xân-Anh ở Saigon, lĩnh về	1.000 \$		
	3193-5 M. Mouze Avit ở Pnompenh, lĩnh về	1.000 \$		
41.058	Phiếu này chưa phát hành.			
Lần mở thứ hai: hoàn nguyên vốn				
4.867	4867-3 M. Ung-đức-Trung ở Phan-thiết lĩnh về	200 \$		
	4867-5 M. Huỳnh-công-Vang ở Saigon, lĩnh về	200 \$		
10.700	Huỳnh-thi-Loi ở Tuy Hoa, lĩnh về	200 \$		
24.302	Un porteur ở Hanoi, lĩnh về	1.000 \$		
31.539	M. Đàng-thê-Vinh, ở Vinh, lĩnh về	200 \$		
35.025	Phiếu này chưa phát hành.			
Lần mở thứ ba: Miễn trừ không phải góp họ				
2.857	2857-2 M. Philippe Cox ở Hanoi, lĩnh về	108 \$ 20	200 \$	
	2857-4 M. Prak Nhep ở Pnompenh, lĩnh về	108 \$ 20	200 \$	
6.888	M. Bourelly ở Uoag Bi, lĩnh về	532 \$ 00	1000 \$	
13.638	Mme Turpin Lyonnet ở Thanh Hoá, lĩnh về	262 \$ 00	500 \$	
23.760	Mlle Hoàng-cát-Tường ở Phucyên, lĩnh về	102 \$ 80	200 \$	
28.909	Lo-thi-Bao ở Bình Lập, lĩnh về	101 \$ 60	200 \$	
32.935	M. Trần Bình ở Sadec, lĩnh về	100 \$ 40	200 \$	
34.261	Phiếu này chưa phát hành.			

Những phiếu kể sau này không được dự các cuộc xổ số vì tiền tháng chưa đóng:
3193-1 - 3193-2 - 3193-4 - 91 - 4867-1 - 4867-2 - 4867-4 - 7201 - 14208 - 15993
19078 - 23918 - 29119 - 2857-1 - 2857-3 - 2857-5 - 5697-A - 5697-B - 11911
16825 - 18826 - 24640

Kỳ xổ số sau định vào ngày thứ tư 29 Mai 1935, tại sở Quản Lý ở Saigon số 68 đường Charner hồi 9h,30

SỮA NESTLÉ

== Hiệu con chim ==

SỨC MẠNH CỦA TRẺ CON
BAO THẦU CHO CHÍNH-PHỦ PHÁP

ĐỘC QUYỀN BÁN: cho các nhà thương, các nhà hộ-sinh và các nhà thương binh, v. v.

Ở KHẮP ĐÔNG-DƯƠNG

1er MAI ĐEN 1er JUIN 1935

Nhà thuốc chúng tôi, vì mời dọn sang nhà mới (trước ở 27 Nhà Chung (Mission) nay dọn sang 15 cùng phố) muốn có thịnh tình riêng đối với các khách hàng cũ và muốn được nhiều quý-khách biết đến cửa hiệu mới là một nhà thuốc có giá trị như thế nào, nên đem mấy môn thuốc được thích-hợp với đời mời bán hạ giá một dịp từ 1er Mai đến 1er Juin này, để tặng các bạn như sau này :

Bổ thận Hưng dương (1\$00 lấy 0\$70) :

Chuyên dùng cho những người bất cứ vì có gì sinh ra thận hư mà thấy đau lưng, sinh dục kém, di tinh-mộng tinh, ăn ngủ không điều, người mệt-mỏi, gân sác đẹp cũng không có hứng thú, thường lại mờ mắt, rức đầu, rụng tóc, đau răng... Dùng thuốc này chỉ 1 hộp (được 4 hóm) thấy kiến hiệu. (Người nào thận hư lắm, chỉ dùng 10, 12 hộp là cùng).

Bổ phổi (1\$00 lấy 0\$70) :

Sinh ra ho vật, hay khạc nhỏ, có nhiều đờm, thường lại ráo cổ, rát cổ, thổ khô-khè, tức ngực, xanh-xao, gày còm, ăn ngủ không điều. Dùng thuốc Bổ-phổi này, dù bệnh phải đã lâu ngày đến đâu, chỉ 6 hộp là cùng, còn thường chỉ 1, 2 hộp là thế nào cũng được mãn-nguyên. Những người sắp sinh ra « Ho lao », dùng thuốc này cũng thế ngăn-ngừa được.

Tiết nọc Lậu, Giang (Bồi-nguyên tiết-trùng) (1\$50 lấy 1\$00) :

Sau khi khỏi Lậu, Giang-mai hoặc bị bệnh ấy đã lâu ngày (từ 1 đến 15, 20 năm) mà thấy đau lưng, nước tiểu không điều hòa, thức khuya ăn độc lại phát bệnh, người thường mệt-yếu, bắp thịt rứt, chân tay mỏi, ngoài da ngứa, nổi mụn tịt, buốt nhọt trong ống tiểu, thỉnh thoảng thấy ướt quí-đầu... (còn nhiều chứng vật khác). Như vậy tức là nọc bệnh chưa hết, dùng thuốc này nặng 6, 8 hộp, nhẹ 2, 3 hộp là cùng (thuốc này không những tiết nọc bệnh một cách êm-đềm, mà còn bồi-bổ nguyên-khi nữa, hiện khắp nơi điều rõ, vì đã 1, 2 lần bán hạ giá để nhiều người dùng thử). Thuốc này trị bệnh dần bà ra khí hư cũng rứt tốt.

Giải độc hoàn (2\$00 lấy 1\$50) :

Về mùa viêm-nhiệt thường sinh nóng nảy lở ngứa, nổi mụn tịt trong người, là vì huyết xấu, nên lại thường sinh ra: mờ mắt, rức đầu, vàng óc, nóng ruột, ăn kém, ngủ hay li-bi mê-mộng. Dùng thuốc này chỉ 1 hoặc 2 hộp là đổi huyết xấu ra huyết tốt, người mạnh-khỏe mát-mẽ như thường (những người bị bệnh phong-tinh trước, uống phải các vị độc, nay bất cứ sinh ra chứng gì, dùng cũng khỏi như thường).

Bách ứng hoàn (3\$00 lấy 2\$00) :

Thuốc này chuyên chữa những người tâm hư, não lờn, sinh ra mệt-yếu, trí óc hay quên, nhọc mệt, đêm nằm hay rứt mình mê-mộng, ăn không ngon, ngủ hay li bi, đau lưng mỗi thân-thể, hay nóng ruột, xanh-xao, gày còm, uống thử này sẽ thêm trí khôn sinh trí nhớ và các cơ thể sẽ được mạnh-mẽ hơn lên. Các cụ già, các người làm việc bằng trí óc nhiều hoặc nhất là các cậu học sinh sắp đi thi dùng thì tốt lắm, vì sẽ thêm trí khôn sinh trí nhớ.

Những thuốc bán theo giá trên này, chỉ hết ngày 1er Juin là hết hạn. Xin các ngài chú ý. (Trong dịp này ai muốn dùng thử thuốc Lậu Thương-Đức là một thứ thuốc Lậu hay nhất, cũng xin biểu không một lần đầu, hoặc mua nhiều sẽ được trừ 20%.

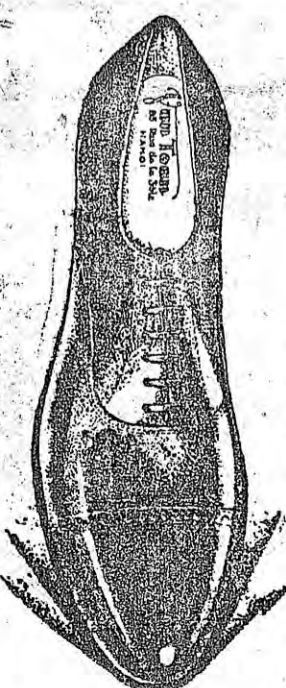
Ở xa mua thuốc trên từ 5\$00 trở lên sẽ không phải chịu tiền cước và gửi bằng cách linh-hóa giao-ngân.

THU TỪ VÀ MANDAT XIN ĐỀ: **THƯỢNG - ĐỨC**, 15, PHỐ NHÀ CHUNG, 15 (Mission) — HANOI
ĐẠI-LÝ: Sinh-Huy, 59, La Ga, Vinh — Cần nhiều đại-lý chắt-chắn cẩn-thận ở các tỉnh

Việc PHÁP-LUẬT

Muốn được việc một cách mau chóng và đỡ tốn tiền, nên đến phòng cố vấn pháp luật
Số 5 phố Hàng Gia cũ, Rue des Cuirs cạnh bãi chợ Hàng Gia HANOI.
KIẾN CÁO, ĐƠN TỪ, HỢP ĐỒNG, VĂN TỰ V.V...
GIỜ TIẾP KHÁCH: Buổi chiều từ 5 đến 7 giờ
Buổi tối từ 8 đến 9 giờ

Có dự thi cuộc thi của C. P. A.

NẾU NGÀI MUỐN MUA
HÀNG TỐT, ĐẸP, GIÁ HẠ
NÊN LẠI NGAY
VẠN-TOÀN
95, PHỐ HÀNG ĐÀO — HANOI

GIÀY ĐÓNG SẴN đủ các kiểu tân thời 1934, nhiều thứ da mới rất đẹp và bền, đế da tây hoặc đế cao xu, đủ các số chân từ 36 đến 42 để các ngài chọn cho được vừa ý, khỏi đau chân. Ngài nào ở xa không tiện về Hanoi xin viết thư về hỏi Catalogue 1934-1935 hoặc cho người nhà về mua hộ, nếu rộng chật không vừa ý có thể mang về đổi được cho thật bằng lòng mới thôi, bản hiệu xin vui lòng chiều ý các quý khách. Giá từ 3\$50 trở lên. Cùng một giá, giày của bản hiệu bao giờ cũng tốt, đẹp và bền hơn mọi nơi vì bản hiệu cốt bán cho nhiều và được lòng tin cậy của quý khách. **GIÀY ĐO CHÂN** xin tùy kiểu tính giá phải chăng.

MUA MỘT LO KEM HAY MỘT HỘP PHẤN

EM TRẺ LẠI MƯỜI TUỔI

CÁC CHỊ NẾU MUỐN SẼ CŨNG ĐƯỢC NHƯ EM

MỘT CUỘC PHÁT-MINH RẤT LẠ - LÙNG VỀ SẮC ĐẸP CỦA MỘT BẮC-SĨ

Sắc đẹp là điều-kiến cốt-yếu cho hạnh-phúc của người đàn-bà. Nhưng sắc đẹp ở đa. Xưa kia những người đàn-bà quá tuổi đánh chịu mất cái sắc thanh-xuân. Ngày nay khoa-học đã phát-minh ra được một chất có thể giúp cho người đàn-bà vẫn hồi cái sắc đẹp của mình một cách rất dễ. Chất ấy chứa ở trong thứ Crème Tokalon mới. Đem sức thử Crème này lên da cho nó thấm vào trong thịt thì lập tức những vết rầu ở trên da như mụn, nốt ruồi đều mất sạch. Nước da lại trắng trẻo, mịn-màng, như lúc tuổi còn non. Không những thế, dùng Crème Tokalon thì mặt đã giữ được sắc đẹp, lại còn được thêm sức khỏe nó hiện ra ở trong cái nước da sáng-láng mon-mỏn, trẻ trung như đã qua tiên-đào. Hơn nữa những người kém nhan-sắc mà dùng Crème Tokalon thì cũng đổi ra đẹp một cách dị-thường. Vậy mỗi buổi chiều, trước khi đi ngủ các chị em nên dùng thử Crème Tokalon, sắc hồng, thứ Crème ấy nó nuôi da và làm cho nước da trẻ lại trong khi ngủ. Còn mỗi buổi sáng thì dùng thử Crème Tokalon, sắc trắng. Chất ấy nó làm cho nước da tươi-lần lại và dễ đánh phấn. Rồi lúc chị em soi gương sẽ thấy mình có một cái sắc đẹp long lẫy như ngọc, bóng bẩy như tiên, cái sắc đẹp mà nếu không dùng Crème Tokalon thì không bao giờ có được. Hãy dùng Crème Tokalon đi. Sẽ thấy hiệu quả tốt. Nếu không thì tiên mình mua sẽ hoàn lại cho mình

LA CRÈME ET LA POUDRE TOKALON

BÁN TẠI CÁC CỬA HÀNG LỚN Ở BẮC-KỲ VÀ TRUNG-KỲ
ĐẠI-LÝ ĐỘC-QUYỀN Ở BẮC-KỲ VÀ TRUNG-KỲ
Maron, Rochat et Cie - 45, B^{is} Gambetta à Hanoi